

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid

Datum commissievergadering	:	8 juni 2020
Commissievoorzitter	:	Mw. N.M. van der Waart
Commissie-adviseur	:	Mw. S. Neeskens
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 52 82 / neeskenss@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: mw. N.M. van der Waart
Commissiegriffier:		: mw. S. Neeskens
Leden van de commissie:	50PLUS/PVDO	: mw. W. van Soest
	CDA	: mw. D.A.J. Dekker en mw. W. Koning-Hoeve
	CU	: M.C.A. Klein
	D66	: mw. A.C. Kapitein, mw. A.J.C.E. Strens en mw. L. Gonggrijp
	FvD	: G.H.J. Kohler, I.J.M. Mantel en M.G. Lelkes (duo-commissielid)
	GroenLinks	: M.T. Cardol en mw. A. Er
	PvdA	: mw. A.A.J. Jellema en G.L.J. Leerink en L.Hj. Voskuil
	PvdD	: F.A.S. Zoon en J.P. Hollebeek
	PVV	: R. van Tiggelen (duo-commissielid)
	SP	: mw. R. Alberts, E.M.A. Smaling
	VVD	: B.G.P. de Wit, M.N. Bolkestein en N.A.L. Roosendaal (duo-commissielid)

Gedeputeerden: mw. I. Zaal (D66), E. Stigter (GL), C. Loggen (VVD), J. Olthof (PvdA) en
mw. E. Rommel (VVD)

Afwezig: --

Notulist: mw. F.E. Bijvoet (Money Penny BV)

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Inspreekhalftuur
- 35 3. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
4. A-agenda Algemeen
- 4.a (alle commissies) Jaarstukken 9
- 40 4.a.1 Concerncontrol: Brief GS aan PS inz. Auditopvolging per 1 maart 2020 (C-agenda zie NLG en RWK 8-62020 en EFB en M&B 15 juni 2020)
- 4.b Kaderbrief 2021 (alle commissies)
5. A-agenda Milieu
- 5.a.1 Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, 1ste begrotingswijziging 2021 en voorlopige jaarrekening 2019 (A-agenda NLG 08-06-2020)
- 45 5.a.2 Omgevingsdienst IJmond; zienswijze begrotingswijziging 2020 en begroting 2021 (A-agenda NLG 08-062020)
- 5.a.3 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021,
- 5.a.4 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; zienswijze begroting 2021 (A-agenda NLG 08-06-2020)
- 50 6. A-agenda Recreatieschappen
- 6.a Zienswijzen 2020 financiële stukken recreatieschappen (A-agenda NLG 08-06-2020)
7. Rondvraag portefeuille mw. Zaal (Landbouw, visserij, recreatie, toerisme, dierenwelzijn)
8. A-agenda Water
- 55 8.a. Water: Conceptbegroting 2021, 6e begrotingswijziging 2020, notitie opbouw organisatiekosten en jaarstukken 2019 Waddenfonds (A-agenda NLG 8-6-2020)
9. Rondvraag portefeuille dhr. Loggen (Water, WED, CPMR)
10. A-agenda Natuur
- 10.a 10.a Toepassing Wro-coördinatieregeling Schil Naardermeer (A-agenda NLG 08-06-2020)
- 60 11. B-agenda Leefbaarheid, gezondheid en Milieu
- 12 B-agenda Natuur
- 12.a Agendaverzoek SP Brief ambities & doelen Bossenstrategie van de C- naar de B-agenda
- 13 Rondvraag portefeuille mw. Rommel (Natuur, Landschap, Grond, Bodemdaling, PAS)
- 65 14. B-agenda VTH
- 14.a Mededelingen VTH taken
- 14.b Informatievoorziening VTH bij provinciale bedrijven d.d. 2 juni 2020
- 14.c Afdoeningsvoorstel motie informatievoorziening Tata Steel en Harsco Metals
- 15 Rondvraag portefeuille dhr. Olthof (Leefbaarheid, Gezondheid & Milieu)
- 70 16 C-agenda Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Programma Aanpak Stikstof (PAS)
- 16.a Landbouw: Reisverslag Grune Woche (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 16.b Landbouw: Resultaten opvolgingsonderzoek subsidieregeling agrarische sector in de Groene Uitweg (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 16.c Natuur: Brief GS inzake NNN realisatie (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 75 16.d Natuur: Nieuwsbrief Stichting Geopark Gooi & Vechtstreek (C-agenda)
- 16.e Stikstof: Brief GS aan GS Noord-Brabant inzake het aankopen van stikstofruimte door uw

- provinciebestuur van twee veehouderijen NH
- 16.f Natuur: Ontwerp wijzigingsbesluit natuurbeheerplan 2020 (C-agenda NLG 08-06-2020)
- 16.g Natuur: Afschrift brief aan college inzake Handhavingsverzoek NNN Voorland Blaricum
80 (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 16.h Energie/ Natuur: Vergunning Wet natuurbescherming biomassacentrale Diemen (C-agenda RWK 08-06-2020)
- 16.1 Grond: Optimalisatie pachtbeleid provincie Noord-Holland (C-agenda NLG 0806-2020)
- 17 C-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)
- 85 17.a Gezondheid: Brief jaarrapportage 2019 laagfrequent geluid (C-agenda NLG 86-2020)
- 17.b Gezondheid: Randstedelijke Rekenkamer Onderzoeksopzet Bescherming
drinkwaterbronnen (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 17.c Gezondheid: Samenwerkingsovereenkomst enoses Tata en provincie NoordHolland (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 90 17.d Gezondheid: Tijdelijk intrekken mandaat invorderen dwangsommen (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 17.e Gezondheid: Voortgang gezondheidsonderzoek IJmond (C-agenda NLG 8-62020)
- 17.f Gezondheid: Programma Gezonde Leefomgeving (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 17.g Luchtkwaliteit: Eindrapportage Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (RSL)
95 Noordvleugel (C-agenda NLG 8-6-2020)
- 17.h Gezondheid: Conceptprogramma Tata Steel 2020 – 2050: Samenwerken aan een
gezondere en veilige IJmond (C-agenda NLG 08-06-2020)
- 17.i Milieu: Voortgangsbrief uitvraag zeer zorgwekkende stoffen –(C-agenda NLG 8-6-2020)
- 17.j Gezondheid: Wob verzoek drinkwaterfabriek Andijk 3 (C-agenda NLG 08-06-2020)
- 100 18 C-agenda Formule 1
- 18.a Formule 1: Brief GS inzake Wob verzoek circuit Zandvoort (C-agenda NLG 8-62020)
- 19 C-agenda Water
- 19.a Water: Goedkeuringsbesluit projectplan Waterwet Dijkversterking Marken (Cagenda NLG
8-6-2020)
- 105 20 C-agenda Algemeen
- 20.a (alle commissies) Brief GS aan PS inz. Verlenging samenwerking Amsterdam Smart City
(C-agenda alle comissies juni 2020)
- 21 Sluiting

110 **1. Opening en mededelingen**

De **voorzitter** opent de vergadering om 13:15 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Vanwege de maatregelen rondom het coronavirus wordt er digitaal vergaderd. Er zijn voldoende Statenleden ingelogd, zodat sprake is van een quorum.

115 *Mededelingen:*

- De agendacommissie heeft voor de online commissievergaderingen tijdelijke vergaderregels opgesteld. Deze zijn toegevoegd aan de algemene vergaderstukken. Op basis van de verkorte spreektijdregeling hebben zowel de fracties als Gedeputeerde Staten twee derde van de spreektijd ten opzichte van een fysieke vergadering in het Provinciehuis. Aangezien digitale vergaderingen moeilijker en intensiever te volgen zijn, is de commissieleden verzocht hun bijdrage kort en bondig te houden.
- Het vergadersysteem kent een chatfunctie waarin de Statenleden met korte bewoordingen kunnen aangeven dat zij iets willen inbrengen (interruptie, punt van orde). De voorzitter stelt voor om eventuele interrupties pas te plegen na afloop van de bijdrage van de sprekers.
- Onderhavige vergadering wordt live uitgezonden.
- Er zijn twee aanmeldingen ontvangen voor het inspreekhalftuur.
- Bij agendapunt 14 komen drie sprekers aan het woord.
- Voor de diverse rondvragen (agendapunt 9, agendapunt 13 en agendapunt 15) zijn meerdere aanmeldingen ontvangen. Een volledige lijst met aangemelde sprekers per besprekingspunt is bij de algemene vergaderstukken gevoegd in iBabs.
- Van de griffie zullen de commissieleden een e-mail ontvangen met de vraag of er de behoefte is om na de zomer de navolgende bijeenkomsten te organiseren:
 - een werkbezoek aan de wilde dierenopvang, dat eerder als gevolg van een te gering aantal aanmeldingen werd geannuleerd. Nu de coronamaatregelen worden versoepeld, heeft de Partij voor de Dieren verzocht een nieuwe datum in te plannen.
 - een expertmeeting m.b.t. de recreatieschappen, in het bijzonder over de "bestuurlijke spaghetti".
 - een werkbezoek aan de Terreinbeherende Organisaties (TBO).
 - een werkbezoek aangeboden door PWN (Puur, Water & Natuur).
- De voorzitter verzoekt de commissieleden vriendelijk de mail te beantwoorden.
- Een volledige lijst met aangemelde sprekers per besprekingspunt is bij de algemene vergaderstukken gevoegd in iBabs.
- Op donderdag 25 juni a.s. vindt een technische briefing over Tata plaats.
- Donderdagavond 11 juni a.s. is er een uitlooptmogelijkheid.
- De spreektijd voor de commissievergadering is vastgesteld op vier uur.

145 *Mededelingen GS:*

- Gedeputeerde **Olthof** (PvdA) zal tussen 14.00 uur tot 15.30 uur afwezig zijn.
- Gedeputeerde **Rommel** (D66) heeft een mededeling over de asfaltblokken van Circuit Zandvoort. In de vorige PS-vergadering heeft Statenlid Kostic een motie ingediend over het asfaltgranulaat op het circuit t.b.v. de tribunes. Deze motie is aangehouden. Gedeputeerde Rommel vindt het echter belangrijk om de commissieleden op de hoogte te houden van de gang van zaken. Het gebruikte materiaal op het deel van het circuit waar een tijdelijke tribune moet komen, betreft niet-teerhoudend asfaltgranulaat en is niet giftig of verontreinigd. Dat blijkt uit informatie van

155 partijkeuringen die de OD IJmond heeft uitgevoerd. Het gebruikte materiaal voldoet voorts aan de regels van het Besluit bodemkwaliteit. De gemeente Zandvoort is in dezen bevoegd gezag. Gedeputeerde Rommel heeft gesprekken gevoerd met het Circuit, de OD IJmond en de OD NHN. Het onderwerp heeft haar volle aandacht. Op basis van de aangeleverde informatie wordt een en ander nog nader onderzocht. Lopende het onderzoek kan gedeputeerde Rommel er nog geen uitspraken over doen. Zo gauw zij meer weet, komt zij erop terug.

160 De Partij voor de Dieren bedankt gedeputeerde voor de mededeling en haar inzet.

2. Inspreekhalftuur

Er zijn twee aanmeldingen ontvangen voor het inspreekhelfuur.

165 *Inspreker 1*

Mevrouw **Van Gennep** spreekt in namens Stichting Dierenlot met als onderwerp extra steun aan de wildopvangcentra tijdens de coronacrisis. Zij dankt de commissie voor de gelegenheid om de zorg over dierenhulpverlening in deze tijd te delen. De coronacrisis laat niemand onberoerd. Alleen samen kan het virus in bedwang en de samenleving overeind worden houden. Niet alleen mensen

170 maar zeker ook de dieren hebben het zwaar. Van verschillende dierenhulporganisaties krijgt Stichting Dierenlot verontrustende berichten dat door de coronacrisis hun bedrijfsvoering in gevaar komt. Dierenambulances kunnen niet meer uitrijden en dieropvangcentra dreigen om te vallen door sterk dalende inkomsten en sterk opdrogende reserves. Inkomsten lopen terug als gevolg van o.a. minder bezoekers, minder evenementen en minder educatie. Donateurs haken af vanwege de

175 verslechterde situatie. Voorts is er een tekort aan desinfecterende middelen, beschermende kleding, waardoor het voor de vrijwilligers moeilijk is om hun werk veilig te doen. Toch staan zij ook in deze tijd dag en nacht klaar voor de wilde dieren in nood. Het is momenteel topdrukte in de wildopvang. Een groot aantal dieren staat op de rode lijst en is ernstig bedreigd. Tegelijkertijd lopen de kosten hard op en de wildopvangcentra hadden het al zwaar. Het is niet ondenkbaar dat er mensen worden

180 ontslagen of dat de opvangcentra en dierenambulances zelfs ophouden te bestaan, omdat zij de exploitatie niet meer kunnen dekken. Dan ontstaat een domino-effect. Wanneer de capaciteit van de opvangcentra afneemt doordat zij omvallen, moeten al die dieren in nood worden ondergebracht bij andere centra alwaar vervolgens nog grotere problemen ontstaan.

Meldpunt 144 krijgt zo'n 25.000 calls per jaar voor dierenambulances. Als gevolg van de

185 coronacrisis kunnen echter steeds minder dierenambulances uitrijden. Met name in het wild levende dieren zijn hiervan de dupe. Waar moet men met al die dieren naartoe? De politie ervaart het als een serieus probleem en heeft een noodsignaal afgegeven.

Stichting Dierenlot vindt dat de hulp aan dieren niet in gevaar mag komen. Daarom heeft zij het Dierencalamiteitenfonds ingesteld waarin leningen beschikbaar gesteld worden voor lokale en

190 regionale dierenhulporganisaties. Dat wil niet zeggen dat Dierenlot alles maar oplost. Zij is heel blij met de toegezegde eenmalige subsidie uit het collegeakkoord. Maar zolang de structurele financiering nog niet rond is, wentelt de provincie haar verantwoordelijk af op de maatschappij. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Mevrouw Van Gennep doet een dringend beroep op de provincie om ook in crisistijd haar verantwoordelijkheid te nemen en te zorgen voor extra coronasteun voor de

195 wildopvang in Noord-Holland. In het belang van de biodiversiteit, de zorgplicht voor dieren in nood en alle vrijwilligers die deze maatschappelijke bijdrage leveren.

Mevrouw **Dekker** (CDA) uit haar lof richting alle vrijwilligers die ondanks de moeilijkheden toch hun werk proberen uit te voeren. Zij vraagt om een verduidelijking van het

200 Dierencalamiteitenfonds.

Mevrouw **Van Gennep** antwoordt dat de Stichting Dierenlot het Dierencalamiteitenfonds in het leven heeft geroepen om leningen te verstrekken aan organisaties die in acute financiële nood zijn geraakt. Het fonds bevat maximaal 1 miljoen euro voor heel Nederland en de overzeese gebieden.
205 Bovendien betreffen het leningen. Deze bieden tijdelijk soelaas, maar lossen het probleem niet op. Bovendien is het niet enkel de verantwoordelijk van Stichting Dierenlot, maar ook van andere partijen. De provincie wentelt het nu af op Stichting Dierenlot en de maatschappij.

210 De heer **Van Tiggelen** (PVV) begrijpt dat Stichting Dierenlot de provincie verzoekt om een structurele financiering. Klopt dat en welk bedrag betreft het bij benadering?

Mevrouw **Van Gennep** antwoordt dat het mooi zou zijn als het een structurele financiering wordt, maar in eerste instantie gaat het de stichting nu om extra steun tijdens de coronacrisis. Het zou heel erg helpen als wildopvangcentra worden aangemerkt als relevante maatschappelijke organisatie.
215 Daarvoor bestaan immers fondsen. Het zou geweldig zijn als er structurele noodhulp zou komen. Het ministerie van LNV werkt thans aan een richtlijn voor provincies om te kijken hoe handen en voeten gegeven kan worden aan structurele steun. De hoogte van het bedrag hangt af van verschillende factoren, die momenteel worden geïnventariseerd en beoordeeld (o.a. grootte opvangcentra, uiteenlopende kosten per diersoort),
220

De heer **Mantel** (FvD) werkt bij de politie en herkent het signaal dat de dierenambulance niet altijd kan uitrijden na een melding via het nummer 114. Hij sluit zich aan bij de vraag van de heer Van Tiggelen aan welk bedrag gedacht moet worden. Het gebrek aan beschermende middelen is een landelijk probleem. Wat verwacht Stichting Dierenlot op dit punt?
225

Mevrouw **Van Gennep** geeft aan dat beschermende middelen (handschoenen, desinfectiematerialen e.d.) duur en schaars zijn. Het is nodig dat de wildopvang wordt aangemerkt als relevante maatschappelijke organisatie, zodat de vrijwilligers veilig hun werk kunnen doen. Bij de opvangcentra kan een inventarisatie worden gemaakt van de benodigde materialen. In eerste
230 instantie heeft het echter de hoogste prioriteit dat er voldoende geld komt om de coronatijd überhaupt te overleven.

Inspreker 2

Mevrouw **Asselbergs** spreekt in namens Vogel- en Zoogdierenopvang De Toevlucht in Amsterdam, alwaar zij werkzaam is als vrijwilliger. Wildopvangcentra zijn opvangorganisaties die in het wild
235 levende dieren in nood opvangen, verzorgen, revalideren en als doel hebben deze dieren weer in de natuur uit te zetten. Opvangcentra als De Toevlucht behandelen voornamelijk dieren die door menselijk handelen in de problemen zijn gekomen. Het weer uitzetten in de natuur is niet alleen de grootste motivatie, maar het is ook ethisch verantwoord. Het is immers niet-natuurlijk dat
240 leefgebieden versnipperd zijn, er onverantwoord maaibeeld is, verkeersongevallen en raamslachtoffers zijn, vergiftiging voorkomt en vele andere oorzaken zijn waardoor wilde dieren gewond, verzwakt of verweesd raken. Wildopvangcentra fungeren als compensatie voor alle in het wild levende dieren die door de mensen in de problemen zijn gekomen. Daarmee wordt ook de in de Wet natuurbescherming vastgelegde zorgplicht uitgevoerd waaraan iedereen, inclusief overheden,
245 moet voldoen. Wildopvangcentra hebben als enige de bevoegdheid om wild op te vangen. Ze hebben

veel last van de coronacrisis. De Toevlucht en collega-wildopvangcentra hebben derhalve besloten de noodklok te luiden bij de provincie Noord-Holland. De provincie gaat over natuur in de regio en de dertien wildopvangcentra in de provincie dragen daaraan bij. Daarnaast is het feit dat in 2017 de hele taak met betrekking tot de ontheffingen voor wildopvangcentra om wilde dieren op te vangen, te verzorgen en weer uit te zetten – inclusief de controle daarop van de rijksoverheid – aan de provincie is overgedragen. Gelukkig hebben de Provinciale Staten erkend dat zij financieel een rol in spelen door eenmalig twee ton te reserveren voor de komende vier jaar. Maar dit geld gaat niet rechtstreeks naar de wildopvangcentra, maar zal worden gebruikt voor een gezamenlijk nader te bepalen project waar wildopvangcentra of hun doelstelling zoals publieksvoorlichting, baat bij hebben. Daarom biedt de reservering geen soelaas aan de structurele exploitatietekorten en zeker niet aan de acute geldproblemen die wildopvangcentra nu ervaren door de coronacrisis. Naar schatting is gemiddeld 20% van de jaarlijkse inkomsten weggefallen. Omdat evenementen zijn afgelast, kunnen de opvangcentra daar geen donaties ophalen. De huis-aan-huiscollecte kan in de anderhalvemetersamenleving geen doorgang hebben en dat zal waarschijnlijk nog lang aanhouden. De Open Dagen in de wildopvangcentra zijn geannuleerd, evenals rondleidingen en lezingen. De passanten die een gewond of verweesd dier brengen, mogen niet verder dan het toegangshek en zijn daarom ook minder geneigd tot een gift. Ook het wegvallen van stagiaires en vaak kwetsbare vrijwilligers, heeft tot gevolg dat er meer ingehuurde medewerkers nodig zijn. Deze extra arbeidskosten drukken zwaar op het budget. De Toevlucht heeft vernomen dat de provincie Noord-Holland twee fondsen in het leven heeft geroepen om de gevolgen van de coronacrisis in Noord-Holland te bestrijden. Er is 10 miljoen euro uitgetrokken voor culturele en maatschappelijke organisaties. Dit geld is bedoeld om dit soort organisaties op korte termijn te steunen zodat ze niet omvallen. Het verzoek is eenvoudig: beschouw wildopvangcentra als relevante maatschappelijke organisaties en zorg dat een deel van dit fonds bij de wildopvangcentra terechtkomt.

270

De heer **Zoon** (PvdD) dankt de spreker voor haar duidelijke verhaal. Hij heeft vernomen dat bij het ministerie van LNV een werkgroep is geïnstalleerd. Maakt mevrouw Asselbergs c.q. De Toevlucht onderdeel uit van deze werkgroep?

275 Mevrouw **Asselbergs** antwoordt dat er in december 2019 in de Tweede Kamer twee moties zijn aangenomen. Naar aanleiding daarvan zijn twee werkgroepen ingesteld. De ene houdt zich bezig met het aanpassen van de huidige beleidsregels aan de praktijk. Dat betreft een kwaliteitsprotocol waaraan wildopvangcentra moeten voldoen. De andere werkgroep buigt zich structurele financiële steun van de overheid aan de wildopvang. De vraag is echter welke overheid het betreft. Mevrouw
280 Asselbergs heeft zitting namens De Toevlucht, een van de grotere wildopvangcentra van Nederland. Tot nu toe is besproken hoe de financiering gedaan moet worden, maar nog niet door wie. Het ligt voor de hand dat het de provincies zullen zijn, aangezien zij de rol hebben om te controleren of de wildopvangcentra zich aan hun kwaliteitsprotocol houden.

285 De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft ook op gemeentelijk niveau met dit onderwerp te maken. In de Gemeentewet staan een paar artikelen aangaande de zorgplicht op gemeentelijk niveau. Hoe staat het met die steun?

Mevrouw **Asselbergs** geeft aan dat de gemeentelijke zorgplicht enkel huisdieren betreft. Sommige gemeenten breiden het uit naar wildopvangcentra, maar dat is niet wettelijk verplicht. Om die reden is de werkgroep in het leven geroepen om de structurele aanvulling van inkomsten te koppelen aan

290

de zorgplicht die algemeen in de Wet natuurbescherming staat. Sommige gemeenten betalen wel, maar een aantal ook niet. Het is heel ongelijk verdeeld.

295 De heer **Van Tiggelen** (PVV) leest de Gemeentewet zodanig dat de zorgplicht zich niet alleen beperkt tot huisdieren. Hij steunt het betoog van mevrouw Asselbergs en zal er nog eens goed naar kijken.

De **voorzitter** bedankt de insprekers voor hun inbreng.
300

3. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda

– *Agenda commissievergadering 8 juni 2020:*
305 De heer **Zoon** (PvdD) maakt zich enige zorgen over de volle agenda.

De **voorzitter** wijst op de uitloopmogelijkheid van donderdag 11 juni a.s., zodat alle onderwerpen zorgvuldig behandeld kunnen worden.

310 De heer **Zoon** (PvdD) vraagt voorts of gedeputeerde aanwezig zal zijn bij het Technisch Overleg op 25 juni over het jaarprogramma van Tata.

De **voorzitter** antwoordt bevestigend.

315 De commissieleden stemmen in met het voorstel van de **voorzitter** om de agendapunten 5.a.1 t/m. 5.a.4 (jaarstukken diverse Omgevingsdiensten) gevoegd te behandelen. Met inachtneming daarvan wordt de agenda van onderhavig overleg ongewijzigd vastgesteld.

– *Het verslag van de commissievergadering van 16 april 2020* wordt ongewijzigd vastgesteld.
320
– *Moties- en toezeggingenlijsten:* er zijn geen opmerkingen.

4. A-agenda Algemeen

4.a (alle commissies) Jaarstukken 2019
325

De **voorzitter** wijst erop dat de jaarstukken in alle afzonderlijke commissies worden besproken en verzoekt de commissieleden derhalve om hun inbreng toe te spitsen op de onderwerpen die de commissie NLG raken.

330 **04.a.1 Concerncontrol: Brief GS aan PS inz. Auditopvolging per 1 maart 2020 (C-agenda die NLG en RWK 8-6-2020 en EFB en M&B 15 juni 2020)**

De **voorzitter** geeft het woord aan de insprekers die zich hebben aangemeld.

335 *Eerste termijn*

Mevrouw **Koning** (CDA) leest in de stukken dat er bij de omgevingsdiensten (OD's) nog steeds zorgen zijn over het aantrekken van voldoende gekwalificeerd personeel. Als het werk niet goed gebeurt, zal dat uiteindelijk ook financiële consequenties hebben. Is er inmiddels al meer inzet op het vinden van personeel en heeft de gedeputeerde signalen dat dit ook zal slagen? Welke andere oplossingen zijn er?

Het CDA heeft ook zorgen over de handhaving bij Tata en Harsco. Een deel van het mandaat is zelfs teruggenomen. Dat geeft aan dat het werk door de OD niet altijd correct gebeurt. Houdt een en ander mogelijk verband met de zoektocht naar personeel? Wanneer verwacht gedeputeerde Olthof verbetering te zien? Is hiervoor ook perspectief in de begroting en de plannen van de OD NZKG?

De heer **Van Tiggelen** (PVV) dankt voor het vele werk dat is verzet om het uitvoerige stuk te realiseren. De PVV heeft moeite met een paar zaken, waaronder de uitgaven voor Natuurnetwerk Nederland (NNN). In z'n algemeenheid vindt de PVV dat de financiële offers die van de burgers worden gevraagd doelmatig besteed moeten worden, zeker als het om grote bedragen gaat. Nut en noodzaak dienen onomstotelijk vast te staan. De PVV-fractie zal vermoedelijk een voorbehoud maken ten aanzien van een aantal punten. Dat zal echter tijdens de PS-vergadering blijven.

Mevrouw **Kapitein** (D66) heeft de navolgende opmerkingen over de jaarrekening.

- In de jaarrekening staan veel goede initiatieven en projecten omschreven ten aanzien van landbouw. Bij de toewijzing van de POP3-gelden komt echter een interessante omslag. De focus lag voorheen op het versterken van de glastuinbouwconcentratiegebieden. Wat D66 betreft is daar niets mee. Integendeel. We leven nu echter in een andere tijd met nog belangrijkere prioriteiten voor de landbouw. Het is heel goed dat het college overweegt om de inzet van de nieuwe POP3-middelen in te gaan zetten voor de thema's klimaat, kringlooplandbouw, biodiversiteit en waterkwaliteit. D66 kijkt hiernaar uit.
- De realisatie van de door D66 gewenste NNN-hectares verloopt niet heel vlot. Mevrouw Kapitein begrijpt dat het ingewikkeld is. Het heeft derhalve haar aandacht.
- Opmerkelijk is dat zo weinig gedaan lijkt te zijn aan het beperken van geluidsoverlast. In de tabel in de jaarrekening staat dat er geen geluidsarm asfalt en geen geluidsisolerende maatregelen aan woningen zijn gerealiseerd. D66 begrijpt dat er een inhaalslag gaat komen, maar geluidsoverlast kan de komende jaren nog weleens een veel groter thema gaan worden. Afgelopen week zijn de resultaten van het RIVM-onderzoek naar buiten gekomen, waarin staat dat miljoenen mensen in Nederland last hebben van geluid. Het wegverkeer vormt een van de grootste oorzaken.
- In de jaarrekening wordt niets gemeld over het Datalab, enkel in het antwoord op een vraag van de VVD. D66 heeft veel interesse in wat het Datalab allemaal doet en het wat het gaat opleveren. Het kan een belangrijk middel zijn om te komen tot versnelling in innovatie op vele terreinen.
- D66 vindt de uitbreiding van het wandelnetwerk in Noord-Holland heel mooi en is blij dat het zo voortvarend wordt aangepakt.

De heer **Zoon** (PvdD) bedankt de ambtenaren voor de uitvoerige beantwoording van de vragen. Het is fijn dat dierenwelzijn genoemd wordt. Het is echter jammer dat het als onderdeel van het faunabeheer is opgenomen. Een aparte paragraaf zou op z'n plaats zijn.

Hoewel begin 2019 bij de Raad van State de PAS daadwerkelijk is vernietigd, is er afgelopen jaar qua stikstofherstel weinig gebeurd. De heer Zoon duidt het dan ook als een "verloren jaar". Het jaar 2019 leert ook dat 1.900 hectare agrarisch natuurbeheer eerder agrarisch is dan dat het

NNN is. De Partij voor de Dieren zou dat graag omvormen naar natuurinclusieve landbouw. Is de gedeputeerde het daarmee eens?

385 De Kaderrichtlijn Water (KRW) blijkt weer niet gehaald te worden. De waterkwaliteit heeft te lijden onder vermesting en gifstoffen. De provincie heeft een rol als coördinator om dit op te pakken of om de waterschappen te dwingen het op te pakken. Het verschuilen achter de uitspraak dat het eigenlijk niet de rol van de provincie is, vindt de Partij voor de Dieren niet langer houdbaar. Tot slot is het fijn dat de NNN-doelen op papier gehaald zijn, hoewel het één hectare te weinig is.

390 De heer **Roosendaal** (VVD) heeft als enige aanvullende vraag bij de jaarrekening 2019 of er op of na balansdatum bij de provincie, deelnemingen of verbonden partijen nog reële risico's zijn, anders dan COVID-19-gerelateerd, die mogelijk negatieve financiële gevolgen hebben en waarvan GS met de kennis van nu het nodig achten om de commissie NLG te informeren?

395 Ten aanzien van agendapunt 4a.1 merkt de Roosendaal op dat de VVD zeer tevreden is met de aanpak van de openstaande auditpunten. Die lijkt succesvol, hetgeen een compliment waard is. Het is heel mooi dat de punten zo goed worden opgepakt.

De **voorzitter** dankt de commissieleden voor hun inbreng en geeft het woord aan gedeputeerde Olthof (PvdA) om te reageren op de diverse vragen die zijn gesteld.

400

Beantwoording door gedeputeerde **Olthof** (PvdA):

In antwoord op de vraag van het CDA over het personeel bij de OD's (agendapunt 5) antwoordt gedeputeerde dat goed gekwalificeerd personeel in de volle breedte, niet alleen bij de OD's, een enorme opgave blijft. Het heeft zijn volle aandacht. Ook in de begroting wordt gekeken naar
405 extra middelen om goed personeel aan te trekken. Het intrekken van het mandaat heeft overigens niet te maken met personeel. Die maatregel is genomen omdat een aantal zaken in de procedure niet goed verlopen is. GS laten daar thans onderzoek naar doen. Gedeputeerde verwacht de eerste resultaten daarvan in het najaar te kunnen delen met de commissie.

410 D66 stelde een vraag over geluidsoverlast. In 2019 is daarin wellicht nog weinig geïnvesteerd. Bij investeringen in wegen en asfalt wordt het echter absoluut meegenomen. Geluidsoverlast is uiteraard breder. Je kunt investeren in geluidsarm asfalt, maar ook in de isolatie van de woningen langs de wegen. Hiervoor geldt een aantal criteria. Bij beide maatregelen wordt altijd bekeken of
415 het ook daadwerkelijk het beoogde geluidsvoordeel oplevert. Gedeputeerde is het er overigens mee eens dat geluid, geur en stof hele belangrijke punten van hinder zijn. Deze staan absoluut hoog op de agenda in alle milieudossiers.

De **voorzitter** bedankt gedeputeerde Olthof voor zijn beantwoording, waarna laatstgenoemde de vergadering verlaat en rond 15.30 uur zal terugkeren.

420

Beantwoording door gedeputeerde **Rommel** (VVD):

De heer Zoon (PvdD) vroeg of GS zien dat het agrarisch beheer meer vooropstaat dan het natuurbeheer? Vorig jaar is een verkenningsjaar agrarisch natuurbeheer afgerond. In drie NNN-gebieden, de Mijzenpolder, Eilandspolder-West en de Wormer- en Jisperveld, zijn pilots gestart
425 waarin de natuur juist bovenaan wordt gezet. Bekeken wordt hoe dat samen met de agrariërs kan worden opgepakt. De pilot loopt nog, maar als gevolg van de coronacrisis zijn een paar gebiedsgerichte gesprekken helaas nog niet gevoerd. Deze staan echter wel op de agenda.

430 Enkele partijen hebben genoemd dat NNN niet vlot verloopt. Momenteel worden de NNN-gebieden in kaart gebracht en de mogelijkheden bekeken. Indien een deel van een aangewezen NNN-gebied niet zoveel waarde voor de natuur lijkt te hebben, wordt zelfs bekeken of er een ruil kan plaatsvinden met een ander gebied dat wél meer waarde heeft. GS zijn er druk mee bezig en zullen de commissie hier nader over informeren.

435 De Partij voor de Dieren gaf aan dat er op het stikstofdossier in 2019 weinig gebeurd is. Gedeputeerde Rommel meent dat er juist ongeloofelijk veel gebeurd is en dat het absoluut geen verloren jaar is geweest. Er is doorgegaan met de herstelmaatregelen die al liepen, van 65% vorig jaar naar 80% dit jaar. Zij verwijst in dit kader ook naar het Programma Natuurontwikkeling (PNO). De TBO's (Terreinbeherende Organisaties) hebben dit jaar plannen ontwikkeld en rechtstreeks
440 aan het Rijk voorgelegd t.b.v. de 100 miljoen euro die het Rijk extra wil besteden. Voorts komt er een tweede fase aan voor Europese middelen. GS zijn er derhalve heel hard mee bezig.

De **voorzitter** dankt gedeputeerde Rommel voor haar beantwoording en heet gedeputeerde Zaal van harte welkom, die voor de eerste maal aanwezig is bij de commissie NLG.

445

Beantwoording door gedeputeerde **Zaal** (D66):

De vraag van de VVD over de deelnemingen en nieuwe risico's hoort wat gedeputeerde Zaal betreft thuis bij de commissie ERP. Zij stelt voor om deze volgende week te behandelen, omdat ook de andere commissieleden daar wellicht in geïnteresseerd zijn.

450 D66 heeft een aantal opmerkingen gemaakt over de POP3-gelden.

De Partij voor de Dieren wees op het thema dierenwelzijn. Het feit dat het op één punt (de jacht) genoemd wordt, betekent niet dat er in de andere beleidsdossiers geen aandacht voor zou zijn. Gedeputeerde Zaal wijst onder meer op de wildopvangcentra en schuilstallen. Dierenwelzijn heeft dus zeker de aandacht.

455

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

Gedeputeerde en de heer Zoon (PvdD) hebben de Kaderrichtlijn Water als gedeelde passie, zij het dat zij van mening verschillen over de manier waarop ermee moet worden omgegaan. De heer Zoon houdt een pleidooi voor meer regie vanuit de provincie. Dat standpunt deelt gedeputeerde
460 niet. Alle voortekenen wijzen erop dat de normeringen voor de KRW in 2027 waarschijnlijk niet gehaald zullen worden. Dat betekent echter niet dat de provincie zich daarbij neerlegt of dat zij het voor lief neemt. Ook gedeputeerde zet zich ervoor in om zo ver mogelijk te komen en de doelen bij voorkeur te halen. Het is echter een hele complexe materie. Wat betreft de samenwerking met en het toezicht op de waterschappen, die daar in eerste aanleg de
465 verantwoordelijkheid voor hebben, moet gedeputeerde constateren dat er uiterste pogingen worden gedaan en ook vele financiële middelen tegenover worden gezet om de KRW te halen. Maar het ene waterlichaam is het andere waterlichaam niet. Volgend jaar gaat er een pilot van start om te kijken of er binnen een waterlichaam, binnen een waterschap, versneld dichterbij de doelen kan worden gekomen. De voorbereidingen daartoe zijn gestart. Recent is een
470 gespreksronde geweest met de drie waterschappen over een mogelijk project binnen zo'n waterschap waarvan men goede hoop heeft dat de ecologische doelen middels zo'n pilot gehaald kunnen worden. Dat zou vervolgens een mooi vertrekpunt bieden om ook elders uit te rollen. Gedeputeerde stelt voor om de pilots af te wachten en aan de hand daarvan het gesprek aan te

gaan en te bekijken hoe de uitkomsten verder gebracht kunnen worden.

475

Beantwoording door gedeputeerde **Stigter** (GL):

Naar aanleiding van de vraag van D66 over het Datalab en of daar wel voldoende gebruik van wordt gemaakt, wijst gedeputeerde Stigter op het enorme belang van ICT en data. In de coronatijd is dat extra goed zichtbaar geworden. Gedeputeerde kan mevrouw Kapitein dus geruststellen dat ook GS het enorme belang van het Datalab zien. Op basis van complexe data-analyses en onderzoek, veelal met derden, kunnen er oplossingsrichtingen uit worden gehaald ten behoeve van belangrijke financiële opgaven op het terrein van bijvoorbeeld natuur, mobiliteit en energietransitie. Dus in de volle breedte van het financieel beleid maakt de provincie gebruik van het Datalab. Gedeputeerde wil een en ander tot uitdrukking brengen in de in het coalitieakkoord aangekondigde actualisatie van de datastrategie. Gedeputeerde verwacht deze datastrategie vlak voor of vlak na de zomer aan de commissie te sturen. Daarin zal nader worden ingegaan op het belang en het gebruik van het Datalab.

490

De **voorzitter** bedankt alle gedeputeerden voor hun inbreng. Er is geen behoefte aan een tweede termijn.

4.b Kaderbrief 2021 (alle commissies)

De **voorzitter** merkt op aan dat eventuele vragen aan gedeputeerde Olthof bij diens afwezigheid ofwel door een collega zullen worden opgepakt ofwel schriftelijk worden meegenomen.

495

De heer **Roosendaal** (VVD) heeft een aantal opmerkingen in het licht van NLG. Deze gaan over bedrijfstakken en ondernemingen waarover in dit gremium wordt gesproken, zoals de recreatieschappen en de daaraan gerelateerde horeca.

500

Het college geeft terecht aan dat corona grote gevolgen kan hebben voor de Kaderbrief. Inkomsten uit belastingen en bijdragen van het Rijk zullen teruglopen, terwijl het beroep op financiële ondersteuning door partijen en de samenleving zal toenemen. De provincie zal naar vermogen meewerken aan een snel herstel van de economie op die terreinen waar zij het verschil kan maken. Kunnen GS delen op welke terreinen zij verwachten te kunnen bijdragen aan een snel economisch herstel voor de exportgerichte bedrijven, dus vooral de agrarische industrie, die hard getroffen worden? De VVD mist voorts nog de impact op de horeca. Wanneer kunnen PS een actualisatie verwachten van de risico's, zoals de coronacrisis en de stikstofproblematiek, en de impact daarvan op de Kaderbrief?

505

Omdat de provincie de lasten voor haar inwoners niet verder wil laten stijgen -- dat gebeurt immers reeds door hogere verzekeringspremies e.d. -- herhaalt de heer Roosendaal datgene wat GS ook meegeeft aan de recreatieschappen: maak pas op de plaats, werk efficiënt en doe dat op basis van een nieuwe inschatting van de financiële risico's. Bedenk goed welke investering moet worden uitgesteld en welke ambities kunnen of moeten worden teruggedrongen. Maak inzichtelijk wat de financiële en maatschappelijke gevolgen daarvan zijn, zodat we in PS op basis van het hele scenario de goede begrotingsdiscussie kunnen voeren, ook binnen deze commissie.

515

Mevrouw **Jellema** (PvdA) wijst op pagina 5 van de Kaderbrief waar staat: "*De Noord-Hollandse bevolking zal vermoedelijk niet bijzonder geïnteresseerd zijn in de vraag welke overheidslaag nu precies waarvoor verantwoordelijk is, zolang er maar sprake is van goed en efficiënt bestuur.*"

520 Mevrouw Jellema vindt deze zinsnede paternalistisch en provincieonwaardig, en hoopt dergelijke passages niet langer aan te treffen in een volgende Kaderbrief.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) kan zich in grote lijnen vinden in de woorden van de heer Roosendaal (VVD). Het door het college in hoofdstuk 4 beschreven "robuust begrotingsbeleid" kan de PVV
525 ondersteunen. Dat is verstandige taal: geen belastingverhoging, alleen noodzakelijke indexering van budgetten en nieuw beleid in overeenstemming met de beschikbare middelen. Corona brengt echter een flink aantal onzekerheden met zich mee. Is het derhalve handig om nu met deze Kaderbrief te komen? Wat de PVV betreft was dat ook mogelijk geweest bij de begrotingsbespreking in november.

530 De heer **Klein** (CU) kan zich vinden in een aantal voorstellen dat wordt gedaan. De ChristenUnie was echter enigszins verrast over de wat technische redenen die worden aangevoerd voor de voorstellen, bijvoorbeeld de extra kosten voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en de dienstverlening bij de OD's. En dat terwijl de provincie voor een aantal grote uitdagingen staat, zoals de stikstofcrisis en de klimaatcrisis. Daarvoor staan in de Kaderbrief heel weinig concrete acties.

535 Specifiek voor de commissie NLG is van belang het grote probleem dat Noord-Hollandse agrariërs met schuren vol producten zitten die ze niet kwijt kunnen, terwijl deze in sommige supermarkten niet te verkrijgen zijn. Het zou mooi zijn als de provincie daarin de lead neemt en kijkt hoe vraag en aanbod goed op elkaar kunnen worden afgestemd. Is het college bereid om dit soort initiatieven op te pakken? Heeft het daar meer financiële ruimte voor nodig of biedt de huidige begroting die reeds?

540 Een ander onderwerp betreft de kosten voor de stikstofproblematiek en de gebiedsgerichte aanpak. De ChristenUnie vermoedt dat de provincie behoorlijk moet investeren om een structurele oplossing te vinden voor de stikstofproblemen teneinde gebiedsgericht te kunnen werken aan oplossingen, zodat de natuur kan herstellen en er ook voor boeren een goed perspectief is. Hiervoor lijkt geen
545 extra geld gereserveerd in deze Kaderbrief. De ChristenUnie hoort daar graag een toelichting op.

Mevrouw **Kapitein** (D66) constateert dat deze Kaderbrief in het teken staat van de grote onzekerheden rondom corona en stikstof. D66 is het erover eens om het economisch herstel gecombineerd uit te voeren met de bestrijding van de klimaatbehandeling. Idealiter wordt het herstel
550 ook gecombineerd met de aanpak van de stikstofproblematiek en andere doelstellingen uit het coalitieakkoord, waaronder het uitbreiden van de NNN en de transitie in de landbouw. D66 vindt het belangrijk dat GS voldoende geld uittrekken voor de omgevingsdiensten. Bij de OD Noord-Holland Noord (OD NHN) is de impact van de controle op de stikstof nog niet meegenomen. Hoe gaan GS ermee om als er extra geld nodig is voor de omgevingsdiensten, bijvoorbeeld voor
555 stikstofcontroles?

In de jaarrekening staat er kort iets over de financiële impact van stikstof. Dat gaat echter primair over de vergunningverlening. In de stukken rondom de gebiedsgerichte aanpak staat dat financiële middelen nodig zijn voor het uitvoeren van bron- en herstelmaatregelen. Het is nog onduidelijk
560 hoeveel het Rijk beschikbaar gaat stellen aan de provincie. Heeft gedeputeerde hiervan al enige indicatie?

D66 vraagt voorts hoe het zit met de financiële ontwikkelingen in Spaarnwoude. In antwoord op een schriftelijke vraag van mevrouw Kapitein hebben GS aangegeven dat eerst de financiële reserves van
565 dit recreatieschap worden aangesproken. Zijn die groot genoeg of juist net niet, gelet op het feit dat

GS aangeven dat er serieuze financiële gevolgen kunnen zijn? Kan gedeputeerde een extra tipje van de sluier oplichten?

570 De heer **Zoon** (PvdD) geeft aan dat de Kaderbrief dé gelegenheid biedt om financiële input te geven, hoewel NLG natuurlijk de commissie is die gaat over de maatschappelijke ecologische consequenties. De Partij voor de Dieren verwacht dat de stikstofmaatregelen de provincie meer geld gaan kosten dan op dit moment is begroot. Op dit punt sluit zij zich aan bij de vragen van de ChristenUnie en D66. De vraag is ook of de veeteelt, die resulteert in vervuiling van de natuur en grotendeels gericht is op de export, integraal onderdeel moet uitmaken van de oplossing. Een ander
575 punt is dat er extra geld wordt gevraagd om de uitvoering van de Wet natuurbescherming naar intensiteitsniveau 2 te brengen. De Partij voor de Dieren meent dat GS kansen laten liggen door het niet naar niveau 3 te tillen. Niveau 3 is niet alleen goed voor de provincie, maar ook voor allerlei aanvragen van vergunningen. Het lost problemen proactief op. Tevens kan het helpen bij een goede invoering van de Omgevingswet die volgt. Een eerder advies gaf ook aan dat niveau 3 een goed idee
580 is. SP, GroenLinks en de Partij voor de Dieren hebben hier in de vorige periode al aandacht voor gevraagd. Het zou toen overwogen worden. Is GS bereid hier nogmaals naar te kijken?

Tot slot refereert de heer Zoon aan de noodkreet van de dierenopvangcentra. De Partij voor de Dieren vraagt of de opvangcentra aangemerkt kunnen worden als relevante maatschappelijke
585 organisatie.

Mevrouw **Koning** (CDA) complimenteert GS en alle ambtenaren voor het werk aan de Kaderbrief en de jaarrekening. Zij dankt hen ook voor de goede beantwoording van de vragen. Het CDA wil graag dat het Landbouwportaal, zoals dat samen met het waterschap wordt uitgevoerd
590 ter verbetering van de waterkwaliteit, voortgezet. Het CDA heeft vernomen dat het zeer goed benut werd, maar dat de pot inmiddels leeg is. Kunnen GS in de Kaderbrief en straks in de begroting ruimte maken voor een extra bedrag voor het Landbouwportaal? Verder sluit het CDA aan bij de ChristenUnie en D66 wat betreft de benodigde financiële ruimte voor de gebiedsprocessen. Hoe wordt daarmee omgegaan?

595 De **voorzitter** dankt de sprekers voor hun inbreng en geeft het woord aan de gedeputeerden voor hun beantwoording.

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):
600 Gedeputeerde Loggen bedankt de commissieleden voor de complimenten die zijn geuit. Hij geeft op zijn beurt complimenten aan de Statenleden voor zowel de zojuist gestelde vragen als de goede inhoudelijke vragen in de technische ronde, die inmiddels beantwoord zijn.

Gedeputeerde Loggen is het met mevrouw Koning (CDA) eens dat het Landbouwportaal een groot
605 succes is en dat het jammer zou zijn als het zou moeten stoppen wegens gebrek aan funding. In het verleden werd het door de waterschappen betaald. Op dit moment zitten die in een impasse over hoe ze het geld voor komend jaar bij elkaar moeten krijgen. Het college wil bekijken of de provincie daarin een rol kan spelen om te zorgen dat het Landbouwportaal in de benen blijft, vooral omdat het agrariërs stimuleert om bovenwettelijke maatregelen op vrijwillige basis te nemen. Er wordt ook door andere provincies begerenswaardig naar gekeken. Er is over nagedacht
610 om het verder uit te dragen, maar voor nu is de inzet gericht op het laten voortbestaan van het

Landbouwportaal.

615 Diverse partijen, waaronder de VVD, hebben gesproken over corona. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt. Enerzijds is er inkomenssteun zoals het kabinet die geeft en waar echt tientallen miljarden, zo niet meer dan 100 miljard, in omgaan. Dan betreft rechtstreekse steun aan bedrijven, zoals horeca, en aan zzp'ers et cetera. Anderzijds is er het economisch herstelpakket dat nu in Noord-Holland wordt uitgewerkt. Gedeputeerde wil zich op het laatste toeleggen. Het college heeft inmiddels twee kwartiermakers aangesteld: ondergetekende en gedeputeerde Pels. Zij
620 zijn op dit moment bezig met een soort houtskoolschets over hoe om te gaan met de in PS aangenomen motie betreffende 100 miljoen euro en de dubbeldoelstelling. Een en ander moet uitmonden in een blauwdruk. GS willen dat langs drie kernbegrippen doen: ontzorgen, stimuleren en realiseren.

- 625 – Ontzorgen: het ontzorgconcept trekt inmiddels ook landelijke aandacht. Het ministerie heeft het college benaderd en is buitengewoon geïnteresseerd in de wijze waarop Noord-Holland het aanvliegt. Zij is bereid om daarin mee te doen.
- Stimuleren: de dubbeldoelstelling van het economisch herstelpakket is dat heel veel mkb'ers en zzp'ers via het fonds aan het werk gaan. Hopelijk gaat daar ook een hefboomeffect van uit. Het college heeft daar op dit moment vertrouwen in.
- 630 – Realiseren: er moet in het achterhoofd worden gehouden dat de motie een dubbeldoelstelling behelst, enerzijds het economisch herstel middels het aanjagen van investeringen voor mkb'ers en zzp'ers werkzaam in de installatietechniek en anderzijds het leveren van een bijdrage aan het klimaatverhaal door de bebouwde omgeving versneld en goed te verduurzamen. Het "voordeel" daarvan komt uiteindelijk ook weer terecht bij de inwoners. Zij worden immers op termijn
635 eigenaar van de aangebrachte isolatie. De besparingen die dat oplevert, vloeien rechtstreeks in de zakken van de Noord-Hollandse inwoners.

Het college wil wel graag de voortgang erin houden. Gedeputeerde Loggen verwacht na de houtskoolschets met een routekaart te komen waarin uiteraard ook de Staten betrokken worden, op dat er in gezamenlijkheid voor een heel goed pakket wordt gezorgd.

- 640 Gedeputeerde Loggen is enigszins in verwarring gebracht door de heer Roosendaal (VVD), die sprak over het mogelijk uitstellen van investeringen. Hoe verhoudt zich dat tot de motie die door zijn partijgenoot mevrouw Van Geffen is ingediend om de investeringen, bijvoorbeeld in het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI), naar voren te halen? Kan de heer Roosendaal aangeven wat hij precies bedoelt met het "opschorten van investeringen"?
- 645 Gedeputeerde meende juist dat er ook een economische stimulans kan uitgaan van het eventueel naar voren halen van investeringen in de infra.

- 650 De heer **Roosendaal** (VVD) antwoordt dat er onderscheid gemaakt moet worden tussen de investeringen die bijdragen aan het economisch herstel en de andere plannen in het kader van NLG. Hij gaf in het begin van zijn bijdrage al aan dat zijn opmerkingen gezien moeten worden in het licht van NLG. De provincie geeft zelf aan dat de recreatieschappen op de plaats moeten maken qua investeringen. De heer Roosendaal meent dat de provincie zelf dat advies ook ter harte moet nemen wat betreft investeringen die niet direct gerelateerd zijn aan zaken die het economisch herstel ten goede komen. Dat
655 onderscheid wil hij duidelijk maken.

Gedeputeerde **Loggen** dankt de heer Roosendaal voor de opheldering. Hij begrijpt wat hij bedoelt. Gedeputeerde Zaal komt er m.b.t. de recreatieschappen wellicht nog op terug.

660 Beantwoording door gedeputeerde **Rommel** (VVD):

Er zijn veel vragen gesteld over de financiering van de stikstofproblematiek en de gebiedsgerichte aanpak. Het is op dit moment moeilijk in te schatten wat het gaat kosten en hoeveel geld de provincie zal krijgen van het Rijk. Op dit moment zijn er voldoende middelen voor de dubbele doelen die de provincie wil halen, met NNN en de stikstofproblematiek. Ook
665 voor de OD's hebben GS juist wat extra middelen gevraagd ten behoeve van de uitvoering van de stikstofcontroles en vergunningverlening. Mocht er te zijner tijd alsnog cofinanciering nodig zou zijn, dan komt het college naar de Staten toe.

Op de vraag van de heer Zoon (PvdD) over het wenselijke intensiteitsniveau 3 voor uitoefening
670 van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op grond van de nieuwe Wet natuurbescherming, zal gedeputeerde Rommel schriftelijk reageren.

De **voorzitter** herhaalt de toezegging van gedeputeerde Rommel dat er een schriftelijke
675 beantwoording komt.

Beantwoording door gedeputeerde **Zaal** (D66):

Gedeputeerde Zaal komt allereerst op de impact van corona op specifieke sectoren die onderdeel zijn van de commissie NLG: de agrarische sector en de recreatieschappen. In de Greenports, alsmede in de AB's (Algemeen Bestuur) en DB's (Dagelijks Bestuur) van de recreatieschappen
680 wordt uitgebreid gesproken over corona en de impact daarvan op de organisaties. Daarbij geldt dat voor de acute inkomenssteun vooral gekeken wordt naar de Rijksmaatregelen. Die lijken voor de agrarische sector voldoende te zijn. Bij de recreatieschappen heeft de provincie een wat andere rol, omdat zij daar als participant optreedt. Per recreatieschap wordt nu een inventarisatie gemaakt van de impact van corona. Deze lijkt vooral verband te houden met de horeca en
685 evenementen. Vervolgens wordt bekeken hoe die gevolgen gecompenseerd kunnen worden. Daarvoor zijn verschillend scenario's, zoals een tijdelijke of incidentele verhoging van de bijdrage. Het versoberen van onderhoud lijkt niet wenselijk, ook gelet op het feit dat de recreatieschappen de komende zomer extra belangrijk zijn voor de inwoners van Noord-Holland. een toename verwachten van het aantal bezoekers aan recreatieschappen. Gedeputeerde zal de
690 commissie op de hoogte houden over hoe dat verder verloopt.

De vraag van D66 had betrekking op de algemene zin in de Kaderbrief over recreatieschap Spaarnwoude. In de commissievergadering van februari is gesproken over de visie voor Spaarnwoude. Toen is gezegd dat die binnen het budget moet passen. Aansluitend is gebleken
695 dat er toch nog sprake is van enig achterstallig onderhoud, waarvoor grote bedragen kwamen bovendrijven. Daarvan hebben we nu gezegd dat die uit de reserves van het recreatieschap kunnen. Volledigheidshalve hebben GS een algemene waarschuwing in de Kaderbrief opgenomen. De financiële situatie is nu weliswaar geregeld met een bijdrage uit de reserves, maar die zijn natuurlijk niet onuitputtelijk. In de toekomst kan het derhalve nodig zijn om aanvullende
700 middelen ter beschikking te stellen.

De vraag over het Landbouwportaal is reeds beantwoord door gedeputeerde Loggen.

Tot slot komt gedeputeerde Zaal op de vraag van de heer Zoon (PvdD) over de
705 dierenopvangcentra. Er lijkt een misverstand te zijn over de financiële verplichting ten aanzien
van die centra. De juridisch adviseurs van zowel de provincie als LNV stellen dat de provincie die
verplichting niet heeft. Naar aanleiding van de motie-Wassenberg wordt onderzocht bij wie die
verantwoordelijkheid dan wel ligt en of er een algemene regeling komt. Noord-Holland heeft het
710 Rijk aangegeven dat zij het heel belangrijk vindt dat daarover duidelijkheid komt. Ondanks dat er
geen juridische verplichting tot financiële verantwoordelijkheid is, vindt het college het ook heel
belangrijk dat de opvangcentra een financiële bijdrage krijgen. Om die reden is er twee ton in het
coalitieakkoord opgenomen. Het lijkt gedeputeerde verstandig om dit bedrag aan te wenden voor
de financiële weerbaarheid van de organisaties en het verbeteren van dierenwelzijn. Het beleid
715 hiervoor is grotendeels al uitgewerkt en er hebben al werksessies plaatsgevonden met de
opvangcentra. Gedeputeerde acht het niet raadzaam om de eenmalige investering aan te wenden
voor acute noodsteun. Daarvoor zijn weer andere fondsen, zowel binnen de sector als mogelijk
via het Rijk.

Het college raadt ook af om de noodhulp uit het Provinciaal Noodfonds Sociale Infrastructuur te
720 halen. 10 miljoen euro is een aanzienlijk bedrag, maar het is niet onuitputtelijk. De provincie
moet derhalve een focus aanbrengen op de in de motie genoemde instellingen, zoals
dorpshuizen, sportverenigingen en culturele instellingen. Wat de dierenopvangcentra betreft, zal
vooral het onderzoek van LNV worden afgewacht.

725 Beantwoording door gedeputeerde **Stigter** (GL):
Gedeputeerde Stigter geeft aan dat collega Rommel (VVD) de vragen inzake de extra inzet van de
omgevingsdiensten voor de stikstofproblematiek reeds beantwoord heeft.

De **voorzitter** concludeert dat er geen behoefte is aan. Dit agendapunt zal ook uitvoerig
730 behandeld worden in PS. Zij geeft

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Klein (CU) over de toeleiding van
overschotten naar de markt, brengt mevrouw **Jellema** (PvdA) nog even in herinnering dat
gedeputeerde Pels tijdens afgelopen PS-vergadering toegezegd heeft dat er een
735 toeleiding van overschotten naar de voedselbanken zou plaatsvinden.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De Kaderbrief zal
worden doorgevoerd naar PS.

740 5. **A-agenda Milieu (financiële stukken Omgevingsdiensten)**

5.a.1 **Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek: Zienswijze Ontwerpbegroting
2021, 1ste begrotingswijziging**

5.a.2 **Omgevingsdienst IJmond; zienswijze begrotingswijziging 2020 en begroting 2021
(A-agenda NLG 08-06-2020)**

745 5.a.3 **Omgevingsdienst Noord-Holland Noord: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021,
Jaarstukken 2019 en de Resultaatbestemming (A-agenda NLG 08-06-2020)**

5.a.4 **Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; zienswijze begroting 2021 (Aagenda NLG**

08-06-2020)

750 De **voorzitter** herhaalt dat de stukken van de vier OD's gevoegd behandeld zullen worden. Gedeputeerde Stigter zal de eventuele vragen beantwoorden. Mochten er vragen overblijven voor gedeputeerde Olthof, dan zullen deze schriftelijk beantwoord worden. De voorzitter geeft het woord aan de commissieleden voor hun inbreng in eerste termijn.

755 *Eerste termijn*

Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt op dat er enige overlap is met het voorgaande agendapunt. De PvdA heeft de stukken over de verschillende omgevingsdiensten met interesse gelezen. Soortgelijke winstwaarschuwingen werden ook in voorgaande jaren afgegeven. In de stukken van
760 de OD IJmond wordt er weer dat de opgaven waarvoor de OD's zich gesteld zien staan, steeds complexer worden, met stikstof, pfas en diffuus lood. Dat geeft uitdagingen om de kwaliteit en de kwantiteit van de dienstverlening op orde te houden. De PvdA vindt dat zorgwekkend. Daar wordt, ook vanuit het college, voortdurend aandacht voor gevraagd.

765 Eerder is gesproken over de wijze waarop de OD's ten dienste staan van de inwoners van de provincie Noord-Holland. Is het wellicht een idee dat het college met een bespreeknotitie komt, zodat daar later in een BOT-overleg wat uitvoeriger bij kan worden stilstaan. De OD's hebben intern al een hele uitdaging, maar ook de uitstraling van de OD's naar de bevolking toe kan wellicht wat transparanter of vriendelijker. De inwoners van Noord-Holland moeten de OD's goed
770 kunnen vinden en het idee hebben dat zij hun vragen en zorgen daar kunnen neerleggen.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) refereert aan het financiële stuk van de OD Flevoland en Gooi- en Vechtstraak (OFGV). Op pagina 6 van de begroting 2020-2021 staat: "*De OFGV verstrekt passend en kwalitatief goed advies aan de deelnemende partijen over het ontwikkelen, inrichten en*
775 *beheren van een duurzame leefomgeving. Dit geldt voor de taakgebieden bodem, water, energie, asbest, stortplaatsen, geluid, lucht, externe veiligheid en zwemwater. De kennis van vakspecialisten op bovengenoemde taakgebieden en de aanwezige juridische kennis worden hiervoor ingezet.*" Wat de PVV betreft gebeurt dit niet op het taakgebied van energie. Het is nog steeds fysiek onmogelijk massaal in te zetten op weersafhankelijke stroomvoorziening, niet in
780 theorie en evenmin in de praktijk. Waarom blijven mensen daarin geloven? Sommige mensen hebben zonnepanelen op hun dak. Dan wordt de conclusie getrokken dat het een goede zaak zou zijn als meer mensen dat zouden doen. Dat is echter een vorm van inductief redeneren. Je komt steeds meer in de problemen wanneer je daar grootschalig op inzet. Men lijkt zich daar echter niet in te willen verdiepen. De PVV betreurt de activiteiten op het gebied van het
785 klimaatakkoord en de energietransitie, maar voor het overige kan zij instemmen met het voorliggende besluit.

De heer **Klein** (CU) heeft goed geluisterd naar de heer Van Tiggelen. Hij zal zich nu echter beperken tot het onderwerp OD's. GS stellen voor om geen zienswijze in te dienen bij alle jaarstukken en begrotingen van de OD's. De meeste wijzigingen in de begroting zijn heel
790 technisch van aard. Dat komt door de salarisverhogingen. De heer Klein kan zich goed voorstellen dat daar geen zienswijze over behoeft te worden ingediend. Anderzijds wordt het aantal taken van de omgevingsdiensten wel groter. Denk aan de taken van de OD NHN m.b.t. stikstof en

vergunningverlening. Maar ook de toezichtstaken van de OD Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) bij grote bedrijven nemen toe. De CU vraagt zich af of het wel verstandig is om daar helemaal
795 niets over te zeggen. Kan de commissie als zienswijze meegeven dat zij het belangrijk vindt dat de taken goed en adequaat uitgevoerd worden en dat daarop geanticipeerd wordt?

De heer **Zoon** (PvdD) meent dat een BOT-overleg voornamelijk wordt ingezet bij nieuwe onderwerpen; dit betreft echter een oud onderwerp. Het lijkt de Partij voor de Dieren
800 desalniettemin goed om er wat uitgebreider over te spreken.
Wat de stukken betreft, is de heer Zoon benieuwd hoe de OD NHN de risicoanalyse maakt in het kader van de Wet natuurbescherming. Bij de jacht lijkt vooral een piepsysteem te worden gehanteerd. Ook maakt de PvdD zich zorgen over de Wet natuurbescherming bij andere OD's. De aanvrager moet nu naar twee loketten toe, wat niet het idee was van één-loketdienst. Wellicht
805 verklaart dat ook het slechte cijfer 6 dat de OD voor klachtenafhandeling scoort. Hoe verwachten GS dat een klachtencoördinator dit gaat oplossen?

De heer **Bolkestein** (VVD) is het eens met het voorstel voor een BOT-overleg, maar het risico is wel dat alles door elkaar gaat lopen. Het BOT-overleg behelst veel andere zaken, zoals het
810 Rekenkameronderzoek over de VTH-taken. Is het handig om het wat breder te trekken en na te denken over de verhouding omgevingsdiensten-toezicht- financiering ervan. Daarvan zou de heer Bolkestein voorstander zijn.
Wat de stukken zelf betreft, valt het op dat sommige omgevingsdiensten al een definitieve jaarrekening hebben en andere niet. Het zou fijn zijn als we in dit stadium, in juni, van alle OD's
815 een definitieve jaarrekening hebben. Misschien is er sprake van bijzondere omstandigheden. Zou het echter volgend jaar wel lukken om alles op tijd te ontvangen?
De stukken bevatten veel financiële gegevens, maar het zou handig zijn om daar volumes bij te hebben. De OD's bedienen immers heel veel overheden. Kan hiervoor iets in het format worden meegenomen? Alle jaarrekeningen van de OD's hebben bovendien een andere layout en structuur.
820 Is er een standaardindeling mogelijk, bij voorkeur met volumes erbij, zodat een en ander vergeleken kan worden? De heer Roosendaal begrijpt dat de alle omgevingsdiensten andere gebieden bestrijken, deels ook buiten de provincie Noord-Holland. Dat maakt de vergelijking voor sommige vergunningsaanvragen wat lastiger. Voor de overzichtelijkheid zou het echter handig zijn als het allemaal in één format beschikbaar wordt. Zou het bovendien niet heel mooi
825 zijn als alle omgevingsdiensten in Nederland conform één indeling zouden rapporteren? Kan de gedeputeerde daar eens naar informeren in IPO- en/of VNG-verband? Op die manier kan wellicht een soort benchmark worden gemaakt.

De laatste vraag betreft een technische. Hoeveel wordt op dit moment aan de afhandeling van
830 milieuvergunningen uitgegeven? Milieuvergunningen zijn op dit moment vrijgesteld van leges. De kosten daarvan worden eigenlijk door iedereen in de provincie betaald. Ze worden net als alle andere uitgaven via de provincie verdeeld. Onder de nieuwe Omgevingswet gaat dat waarschijnlijk veranderen. Kan de commissie toegestuurd krijgen hoeveel de omgevingsdiensten voor de provincie uitgeven aan het afhandelen van vergunningen voor milieubelastende activiteiten?

835
Beantwoording door gedeputeerde **Stigter** (GL):
Mevrouw Jellema (PvdA) benoemde de grote hoeveelheid uitdagingen waarvoor de OD's staan (stikstof, Tata en alle ontwikkelingen rond natuur). Het college is zich daarvan bewust. Via de

840 OD's waarbij de provincie in het bestuur zit, wordt regelmatig gesproken over wijze waarop de OD's invulling kunnen geven aan deze uitdagingen. De OD's zijn ingesteld om professionele uitvoering te geven aan de natuur- en milieutaken vanuit de provincie en met de gemeenten. Dat wordt nog steeds beschouwd als dé route om de taken uitgevoerd te krijgen. De provincie en OD's gaan de uitdaging dus gewoon aan.

845 De heer Bolkestein had een aantal kritische opmerkingen over de OD's. Er werd een BOT-overleg genoemd als mogelijkheid om de klantgerichtheid en bekendheid van de OD's onder de aandacht te brengen. Op de agenda staan de jaarstukken in financiële zin. Gedeputeerde wil er nu dus niet nader op ingaan, maar het zou een idee kunnen zijn om het BOT-overleg na de zomer te voeren. Hij zou het dan wel wat breder willen trekken dan enkel de bekendheid van de
850 omgevingsdiensten. Het college herkent zich immers niet in het signaal van mevrouw Jellema (PvdA). Zeker de OD IJmond weet de bewoners over het algemeen goed te vinden. Mogelijke onderwerpen voor een BOT zijn de wijze waarop de OD's functioneren, de vraag of er toereikende middelen zijn om de taken goed uit te voeren, de mate van samenwerking en de uniformering. Overigens is de provincie slechts een van de partijen binnen de OD. Soms zijn die rol en
855 verantwoordelijkheid heel groot, zoals in de OD NHN en de OD NZKG, maar soms zijn die ook heel erg klein (Flevoland en Gooi- en Vechtstreek). Het is echter altijd goed om te bekijken op welke punten de omgevingsdiensten de samenwerking en efficiency in de uitvoering kunnen vergroten.

860 De heer Klein (CU) gaf aan dat er in technische zin wat wijzigingen moeten worden doorgevoerd, bijvoorbeeld wat betreft de personeelslasten. Dat is natuurlijk niet het hele verhaal. Wat stikstof betreft gaat er het komend en daaropvolgend jaar ruim 6 ton extra naar de uitvoering van extra stikstoftaken. Ook gaat er ongeveer 4 ton naar extra handhavingstaken, waaronder m.b.t. Tata. Het betreft dus niet enkel maar looncompensatie, maar ook een aantal nieuwe accenten en
865 intensiveringen die erbij horen. In het verkeer tussen de provincie en de omgevingsdiensten wordt dat benadrukt, zoals ook politiek-bestuurlijke sensitiviteit een grote rol heeft in het verkeer met de omgevingsdienst.

870 Wat de risico-analyse betreft, is het aan de OD's om daar invulling aan te geven. Gedeputeerde Stigter stelt voor om daar schriftelijk wat dieper op in te gaan.

875 De opmerking van de heer Bolkestein om in het vervolg met definitieve jaarrekeningen te werken, ondersteunt gedeputeerde. Hij zal nogmaals onder de aandacht brengen van de OD's dat het college het goede gesprek met de Staten wil kunnen voeren op basis van de definitieve jaarrekeningen.

880 In antwoord op de vraag van de heer Bolkestein hoeveel milieuvergunningen er zijn, kan gedeputeerde niet direct een antwoord geven. Hij snapt de achterliggende vraag m.b.t. de leges, die op basis van de Omgevingswet weer geïnd kunnen worden. Dat geeft een financiële compensatie. Gedeputeerde komt er schriftelijk op terug en zal dan ook aangeven hoe een en ander zich in financiële zin verhoudt.

De **voorzitter** concludeert dat er geen vragen resteren voor gedeputeerde Olthof. Gedeputeerde Stigter komt schriftelijk terug op de werkwijze van de OD's, de hoeveelheid milieuvergunning en de financiële consequenties.

885 De suggestie voor een BOT-overleg wordt meegenomen in de eerder aangekondigde mail van de statengriffie inzake het organiseren van enkele werkbezoeken en overige bijeenkomsten.

890 De heer **Bolkestein** (VVD) is het niet eens met de opmerking van gedeputeerde Stigter dat hij kritische opmerkingen zou hebben geuit over de omvang van de taken van de omgevingsdiensten.

Voorts verzoekt de heer Bolkestein gedeputeerde Stigter nogmaals om in te gaan op het voorstel inzake de uniformiteit van de rapportages. Kan gedeputeerde in ieder geval bij de OD's waarvan de provincie Noord-Holland zelf aandeelhouder is, wellicht samen met de andere aandeelhouders, het punt opbrengen over het afstemmen van de rapportages? De
895 heer Bolkestein zou bij voorkeur ook zien dat het verzoek om een standaard rapportageformaat ook in IPO- en VNG-verband wordt opgebracht.

Gedeputeerde **Stigter** is bereid het punt in te brengen richting de vier OD's waarbij GS zitting hebben in het bestuur. Ook is hij bereid om het signaal mee te geven richting de directeur van de
900 OD.nl, de vereniging van alle omgevingsdienstirecteuren. Gedeputeerde begrijpt de wens van de heer Bolkestein. Tegelijkertijd kunnen er argumenten zijn om een rapportage in een andere vorm te gieten, omdat die beter aansluit bij de wensen van de gemeenten. Gedeputeerde zal het meegeven, maar durft geen resultaatgarantie te geven, zeker niet op korte termijn.

905 De **voorzitter** stelt de Statenleden in de gelegenheid om eventuele aanvullende vragen aangaande dit agendapunt nu te benoemen, opdat afgezien kan worden van een tweede termijn.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt bij interruptie op dat gedeputeerde Stigter niet gelijk in haar gat van het BOT-overleg is gesprongen. Voelt hij ervoor om het te overleggen met
910 zijn collega Olthof? Zij acht het namelijk verstandig om het ijzer te smeden nu het nog heet is.

Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat het initiatief voor een BOT-overleg bij de Statenleden ligt. Hij heeft de suggestie gedaan om het overleg wat breder te trekken dan enkel de kenbaarheid van de
915 OD's en ook de fundamentele vragen van de heer Bolkestein erbij te betrekken.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) en de heer **Bolkestein** (VVD) zullen elkaar in dezen opzoeken.

De **voorzitter** wijst erop dat de Staten hun wensen aangaande het BOT-overleg ook per mail
920 kenbaar kunnen maken.

De heer **Bolkestein** (VVD) heeft nog geen antwoord gehoord op zijn vraag of gedeputeerde Stigter bereid is om niet alleen met de directeuren van de OD's te praten, maar om ook het punt van de VVD over de eenduidigheid in de rapportages te bepleiten en de uitkomst
925 daarvan tijdens de volgende vergadering terug te koppelen.

De **voorzitter** dankt gedeputeerde Stigter voor diens beantwoording en constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De commissieleden stemmen ermee in dat de financiële stukken Omgevingsdiensten als hamerstuk aan de Provinciale Staten worden doorgeleid.

930

6. A-agenda Recreatieschappen

6.a Zienswijzen 2020 financiële stukken recreatieschappen (A-agenda NLG 08-06-2020)

Eerste termijn

935 De heer **Van Tiggelen** (PVV) geeft aan dat zijn fractie zich kan vinden in veel punten van de
zienswijze. De PVV vindt het een goede zaak als er een algemene bestuurlijke discussie is over de
omvang van de groeiende reserves in relatie tot de deelnemersbijdrage en het verhogen daarvan.
Tevens ondersteunt de PPV het punt dat de recreatieschappen door de coronacrisis er verstandig aan
doen om pas op de plaats te maken wat betreft de huidige uitgaven en de plannen voor de nabije
940 toekomst.

Mevrouw **Er** (GroenLinks) merkt op dat GroenLinks het voornamelijk eens is met de punten die
genoemd worden in de zienswijze. In hoeverre is echter bekend wat de coronacrisis voor de
recreatieschappen zal betekenen? Deze vraag is al gedeeltelijk beantwoord bij agendapunt 4.b.
945 Gedeputeerde Zaal ging toen voornamelijk in op Spaarnwoude. Is een en ander ook al inzichtelijk
voor de andere recreatieschappen en wordt rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage?

De heer **Kohler** (FvD) heeft bij de behandeling van agendapunt 4.b (Kaderbrief 2021) van
gedeputeerde Zaal al een belangrijk deel van de antwoorden gehad op de vragen en suggesties van
950 Forum voor Democratie. Zijn fractie is vooral blij met de geplande inventarisatie van de tekorten die
mogelijk ontstaan. Dat de weerstandsvermogens van de verschillende recreatieschappen
tekortschieten, is wel duidelijk.

Forum voor Democratie draagt de recreatiegebieden een warm hart toe. Zij is blij met de plannen. Op
de begroting heeft de heer Kohler weinig commentaar. Hij blijft het echter jammer vinden niet de
955 begroting van Geestmerambacht te zien, omdat de provincie zich daar een jaar geleden als partner
uit heeft teruggetrokken. Als gevolg van ruzie over ziekenhuizen en gemeentelijke herindelingen
tussen Heerhugowaard en Alkmaar dreigen die partners hun deelname in Geestmerambacht ook op
te zeggen. Ook in Bergen wordt de deelname in Geestmerambacht heroverwogen. De heer Kohler
zou graag zien dat de provincie hierin haar verantwoordelijkheid neemt en een bemiddelende rol
960 gaat spelen.

De recreatiegebieden zijn van onschatbare waarde, vooral ook omdat ze de druk op de kwetsbare
duingebieden verlichten. Wat FvD betreft mag de provincie daarom ruimhartiger bijdragen en zelfs
initiatief nemen voor uitbreiding van het aantal recreatiegebieden in Noord-Holland. Wat FvD betreft
965 mag er wel wat geld bij om dit te realiseren. Daarmee komt de heer Kohler op het zorgpunt dat ook
door anderen is besproken. De inkomsten uit de gebiedsexploitatie worden in 2020 en wellicht in
2021 bij lange na niet gehaald. Spaarnwoude is alleen al voor 40% afhankelijk van de inkomsten uit
gebiedsexploitatie, hetgeen best zorgelijk is. Ook het weerstandsvermogen biedt onvoldoende
soelaas biedt. De gemeenten zullen voor die tekorten de portemonnee niet trekken, aangezien zij in
970 deze crisis hun eigen zorgen hebben. De provincie zit op een grote zak met geld waarmee zij zich
nauwelijks raad weet, gelet op de naïeve planloze actie om 100 miljoen euro vrij te maken voor het
plaatsen van wat extra zonnepanelen in de provincie. Geld zoekt bestemming! TenneT en Liander
staat het zweet in de handen. Er is nog helemaal geen infrastructuur. FvD zou liever zien dat deze
zak met geld besteed wordt aan plannen die al klaarliggen en waarvan het resultaat realiseerbaar is
975 en ten goede komt aan de inwoners. Om die reden ziet FvD graag dat de provincie de dreigende
tekorten voor de recreatieschappen geheel gaat aanvullen, zodat de plannen waar natuur en

bevolking bij gebaat zijn, gewoon doorgang kunnen vinden.

De heer **Zoon** (PvdD) meent dat de recreatieschappen geen gezonde basis hebben voor de toekomst. Het globale beeld is dat er minder geld gaat naar onderhoud, ontwikkeling en inrichting. Door onder meer de coronacrisis en maatschappelijke veranderingen ten aanzien van festivals stellen GS nu voor om een pas op de plaats te maken. Verwacht de gedeputeerde niet dat dat ten koste zal gaan van de ontwikkelingen of provinciale doelen als biodiversiteit en implementatie van NNN? Ook is het maar de vraag of de grotere efficiëntie die wordt voorgesteld, mogelijk is. Dat was immers al het beleid van de afgelopen jaren was. De Partij voor de Dieren zou dan ook graag van GS een alternatief horen op de zienswijzen onder punt 3. Is er geen andere manier dan de voorgestelde vermindering en versoering voor de komende jaren?

Mevrouw **Dekker** (CDA) wijst erop dat gedeputeerde Zaal bij de behandeling van agendapunt 4. al een aardig voorschot gaf op de inbreng van het CDA. Mevrouw Dekker leest tussen de regels van de financiële stukken door dat de recreatieschappen grote moeilijkheden ervaren, als gevolg van de onzekerheid van de ingeslagen weg van ambities alsmede de vraag of ze de kosten voor het achterstallig onderhoud kunnen opbrengen. Gedeputeerde Zaal refereerde reeds aan Spaarnwoude. Neem echter bijvoorbeeld Alkmaarder- en Uitgeestermeer, die op de begroting van het gebied IJmond tot aan Zaandam geen post "onvoorzien" hebben opgenomen. Iedere onvoorziene last heeft dus directe gevolgen, waardoor de uitvoering van beleid onder druk kan komen te staan. Het CDA sluit zich aan bij de uitspraak van gedeputeerde Zaal dat versoering van onderhoud niet aan de orde zou moeten zijn. Essentieel duurzaam beheer mag echt niet in het gedrang komen. Juist nu er meer gecreëerd wordt en tevens meer bezoekers geambieerd worden, is het investeren in een gebalanceerd aanbod van recreatie en natuur van bestendig belang. Het CDA ziet de toezegging van gedeputeerde Zaal eigenlijk wel zonnig in, en ook de toezegging dat ze de commissie op de hoogte zal houden.

Het CDA hoopt op een nieuwe lente en een nieuw geluid in Plassenschap Loosdrecht. De partij deelt de kritische zienswijze van de provincie betreffende de eerste begrotingswijzigingen en aangepaste tarieven van Plassenschap Loosdrecht. Ook deelnemend gemeente Wijdmeren kan met de onvermijdelijke verhoogde bijdrage slechts met de grootst mogelijke moeite instemmen. Afgelopen donderdag 4 juni is er in de raadsvergadering een amendement van het CDA en een lokale partij unaniem op aangenomen waarin dit onderstreept wordt. Het CDA kijkt derhalve reikhalzend uit naar de eindrapportage van het onderzoeksbureau en naar de aparte zienswijze.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) geeft aan dat de PvdA zich grote zorgen maakt over in het bijzonder het Plassenschap Loosdrecht. Enkele collega-Statelieden hebben er al het nodige over gezegd. Mevrouw Jellema sluit zich daarbij aan. Zij had ook nog een betoog over de zorgen die de verschillende schappen hebben ten aanzien van de kosten voor het onderhoud en alle coronagerelateerde zaken. Gedeputeerde Zaal vindt dat er in eerste instantie maar moet worden geput uit de reserves. Dat staat ook in de stukken. Mevrouw Jellema ziet het echter als het enigszins vooruitschuiven van het probleem. Als je de coronaproblemen nu opvangt met de eigen reserve, sta je straks na uitputting alsnog voor een voldongen feit dat je kas leeg is. Wil gedeputeerde Zaal daar nog iets over zeggen? Voor het overige gaat PvdA akkoord met de voordracht.

Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat recreatiegebied Twiske-Waterland bijvoorbeeld €75.000 in de

- 1025 boeken heeft staan ter voorbereiding van de camping ten behoeve van het festival Welcome to the Future. Nu dit als gevolg van de corona-ellende niet doorgaat, zou dat geld mooi kunnen worden aangewend voor de uitvoering van de beheertaken. Wil gedeputeerde Zaal dat inbrengen bij het schap? Zo ja, hoe gaat zij dat doen? Als je geld overhoudt, vloeit dat namelijk normaliter weer terug naar de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. Mevrouw Alberts zou het echter graag binnen het schap gebruiken voor de beheertaken.
- 1030 Volgens de heer **Roosendaal** (VVD) heeft de coronacrisis twee belangrijke lessen opgeleverd voor de recreatieschappen. Als men niet mag reizen, is laagdrempelig en dichtbij huis recreëren een waardevol goed en van groot belang voor het welzijn van de stedelijke inwoners. Een andere les is dat sommige recreatieschappen financieel kwetsbaar zijn en voor een groot deel van hun inkomsten afhankelijk zijn van evenementen. Deze zijn nu echter niet aan de orde. GS merken in hun zienswijze
- 1035 terecht op dat de coronacrisis de recreatieschappen moet aanzetten tot een pas op de plaats wat betreft de huidige uitgaven en plannen voor de nabije toekomst. Niet alleen drogen marktinkomsten op; ook de participanten zullen mogelijk moeten bezuinigen, wat een weerslag kan hebben op hun financiële bijdragen aan de recreatieschappen. GS roepen op om grote financiële uitgaven uit te stellen of op te schorten. Ook roepen ze op om kritisch te kijken naar de uitvoering van
- 1040 beheertaken, zo goedkoop mogelijk te werken en dat op te nemen in de planning- en controlcyclus. De VVD neemt aan dat efficiënt werken altijd een uitgangspunt is bij de besteding van publieke gelden en vertrouwt erop dat de recreatieschappen dat ook de afgelopen jaren hebben gedaan. De VVD vraagt zich wel af wat er qua kostenbesparingswinst nog kan worden behaald door efficiënter te gaan werken en of daar echt de uitdaging in zit. Extra aandacht voor efficiëntie kan altijd helpen,
- 1045 maar belangrijker is om meer richting te geven aan de vraag voor welke taken, die voortvloeien uit de door de provincie meegegeven doelstellingen, ook een pas op de plaats kan worden gemaakt. Is er in het ontwikkelen en vaststellen van de nieuwe visies een grote rol voor biodiversiteit, de implementatie van het NNN-beleid, de MRA-agenda of bijvoorbeeld het versterken van het Markermeerbeleid?
- 1050 De aantallen recreanten van het groengebied Amstelland zullen naar verwachting met 35% toenemen. Hierdoor wordt het extra moeilijk om met minder geld steeds meer beleidsdoelen te realiseren. Daarom moet de provincie de komende jaren terughoudend zijn qua nieuwe verwachtingen aan de recreatieschappen. De boodschap zou moeten zijn om juist nu te blijven bij de
- 1055 kerntaken door bij te dragen aan laagdrempelige recreatie voor de stedelijke bewoner, bij te dragen aan een evenwichtig natuurlijk milieu en bij te dragen aan een harmonisch landschap en gezonde agrarische bedrijfsvoering. Er moet niet geïnvesteerd worden in nieuwe weidse vergezichten. Het draait nu om focus en het geven van vertrouwen aan de recreatieschappen wat betreft de invulling van hun kerntaken. Graag hoort de VVD hierover de mening van GS en de andere partijen.
- 1060 Ten aanzien van de financiële stukken deelt de VVD de mening van GS niet dat het weerstandsvermogen a priori te hoog is. Juist in het kader van het afnemende maatschappelijke draagvlak voor meer evenementen en andere commerciële activiteiten, in combinatie met corona, is het wenselijk om eerst na te denken over de prioriteiten en de risico's, en daarna een nieuwe
- 1065 inschatting te maken van de inkomsten en uitgaven in de komende jaren. Pas dan weet je of je weerstandsvermogen groot genoeg is.

Over de jaarstukken heeft de Roosendaal de navolgende opmerkingen. Voor de vergelijkbaarheid van

1070 de prestaties vindt de VVD het verstandig dat de waarderings- en presentatieregels worden geharmoniseerd. Hetzelfde geldt voor de vraag of de afschrijvingen plaatsvinden op basis van werkelijke levensduur. In de stukken van de provincie wordt daar wel wat over gezegd, maar in stukken van de recreatieschappen niet.

1075 In de stukken van Spaarnwoude is het interessant te zien dat zij het risico van tegenvallende inkomsten als middelhoog beschouwen. Gelet op de inbreng van voorgaande sprekers meent de heer Roosendaal dat voor Spaarnwoude sprake is van een hoog risico en dat het genoemde bedrag van €350.000 aan de lage kant is.

1080 De heer **Zoon** (FvdD) hoopte dat de heer Roosendaal nog zou terugkomen op het begin van zijn betoog, waarin hij aangaf dat het juist in deze tijd zo belangrijk is om extra waardering te geven aan de recreatieschappen. Vervolgens beluistert hij toch dat een extra versobering nodig is. Wat nu als extra versobering niet mogelijk is? Is de heer Roosendaal dan bereid om extra financiële middelen beschikbaar te stellen richting de recreatieschappen?

1085 De heer **Roosendaal** (VVD) gaf aan dat recreatieschappen prima in staat zijn om scenario's te maken waarover de Staten het vervolgens met elkaar kunnen hebben. Wat is nu echt belangrijk? We zullen met z'n allen de tering naar de nering moeten zetten. Nu zijn het toevallig de recreatieschappen, maar hetzelfde geldt vanzelfsprekend voor een heleboel andere zaken. Er moeten scherpe keuzes worden gemaakt over hoe kan worden bijgedragen aan wat echt
1090 belangrijk is, vooral op basis van goede informatie. De stukken zijn nog enigszins pre-coronagerelateerd. Samen met de recreatieschappen zal bekeken moeten worden wat er de komende jaren echt noodzakelijk is. Dat zal soms geen leuke consequenties hebben. Welke dat zullen zijn, moet later met elkaar worden gezien.

1095 Mevrouw **Jellema** (PvdA) is het met de heer Roosendaal eens dat de stukken pre-coronagerelateerd zijn. Dat is niet erg, maar het verbaast haar wel dat de heer Roosendaal op de behoudende toer gaat in de trant van "kijken wat er nodig is". De recreatieschappen proberen haars inziens juist heel innovatief te zijn en de vlucht vooruit te nemen om maar
1100 inkomsten te genereren. Dat moet de VVD aanspreken. Daar moet de provincie hen toch niet in beknotten? Is de heer Roosendaal dat met haar eens?

1105 De heer **Roosendaal** (VVD) beaamt dat de provincie vertrouwen moet geven aan de recreatieschappen. Zij zou elk recreatiegebied heel krachtig drie hoofddoelstellingen moeten meegeven en hen daaraan moeten houden. Daarbinnen zouden de schappen de vrijheid moeten krijgen om zelf keuzes te maken.

1110 De **voorzitter** bedankt de heer Roosendaal voor zijn bijdrage. Aansluitend heet zij mevrouw Gonggrijp (D66), nieuw lid van de commissie NLG, van harte welkom en geeft haar het woord voor diens bijdrage.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) meent, gelet op de bijdragen van de vorige sprekers, dat het wellicht goed zou zijn om binnenkort een sessie te plannen over de toekomst van de recreatieschappen en de manier waarop zij invulling geven aan hun taken. Bij de start van deze vergadering is

1115 aangegeven dat er een bijeenkomst zal worden gepland over de "bestuurlijke spaghetti". Zou die wat breder getrokken kunnen worden en ook met elkaar van gedachten kunnen wisselen over de andere onderwerpen die genoemd zijn?

De **voorzitter** kan zich voorstellen dat het op deze manier ingevuld wordt en raadt mevrouw
1120 Gonggrijp aan om dit vooral ook aan te geven in reactie op de mail die zij van de griffie zal ontvangen.

Beantwoording door gedeputeerde **Zaal** (D66):

Gedeputeerde **Zaal** wil vooropstellen dat zij ontzettend blij is om te horen dat de commissie NLG
1125 zo eensgezindheid is over het belang van de recreatieschappen en recreatie in het algemeen. Zij vindt ook dat een aantal sprekers terecht aangeeft dat de coronacrisis laat zien hoe belangrijk recreatie en groen rond de stad zijn voor Noord-Holland.

Bij de bespreking van de Kaderbrief is gedeputeerde m.b.t. Spaarnwoude al even ingegaan op de
1130 coronacrisis. Voor alle recreatieschappen wordt hetzelfde systeem gehanteerd. Er wordt een inventarisatie gemaakt van de impact en vervolgens wordt deze besproken in het bestuur van het betreffende recreatieschap. De komende weken staat er een DB gepland voor Spaarnwoude en vervolgens ook een voor het Plassenschap Loosdrecht. In al die DB's zal besproken worden wat de beste oplossing is om het eventuele gat te voorkomen. Gedeputeerde Zaal neemt de opmerking
1135 van mevrouw Alberts mee dat er wellicht ook geld op de plank blijft liggen en dat we moeten bekijken of en hoe we dat anders zouden kunnen besteden.

Gedeputeerde Zaal neemt de grote hoeveelheid aan nuttige input mee in de gesprekken met de besturen. Het lijkt haar goed om op een later moment, als de inventarisatie heeft plaatsgevonden
1140 en de gevolgen beter inzichtelijk zijn, daar met de commissie nog een keer over te spreken. Zij betwijfelt echter of het samen moet worden genomen met de discussie over de governance. Dat betreft een hele andere discussie, die mogelijk wel efficiency kan opleveren zodat er ook op dat punt voordeel kan worden behaald. Gedeputeerde neemt in ieder geval mee dat de commissie nog verder wil spreken over dit onderwerp. Voorts beaamt zij dat de stukken pre-
1145 coronagerelateerd zijn. Er zal in de toekomst derhalve wat veranderen. Het is goed om in scenario's te gaan denken.

Verschillende Statenleden hebben hun zorgen geuit over het Plassenschap Loosdrecht. Die zorg deelt gedeputeerde. Het evaluatierapport wordt volgende week verwacht. Naar aanleiding daarvan
1150 zal het in het DB en AB worden besproken wat de consequenties zijn. Ook daarvan zal gedeputeerde de commissie op de hoogte houden.

In de zienswijze stellen GS nadrukkelijk geen versobering voor, maar een pas op de plaats. Gedeputeerde hecht eraan te zeggen dat dat iets anders is. Alleen ten aanzien van nieuwe
1155 ontwikkelingen die veel geld kosten, vraagt de provincie aan de recreatieschappen om een en ander uit te stellen, omdat het nu druk genoeg is met de coronacrisis. Er wordt dus uitdrukkelijk niet versoberd; er worden enkel bepaalde nieuwe ontwikkelingen uitgesteld. De ambitie wordt evenmin verlaagd.

1160 Bij de behandeling van de Kaderbrief heeft gedeputeerde Zaal niet gezegd dat de provincie de

reserves blijft aanspreken. Zij heeft enkel aangegeven dat het voor Spaarnwoude nu opgelost is door het achterstallig onderhoud uit de reserves te betalen. Daarbij heeft zij erop gewezen dat die reserves geen onuitputtelijke bron vormen. Voor de toekomst zullen deze waarschijnlijk geen soelaas bieden, zodat er gekeken moet worden naar andere scenario's.

1165

Over de governance vindt op 25 juni a.s. een conferentie met de besturen plaats. In het najaar wordt ook de commissie NLG betrokken. Voorts zit de recreatievisie in de pijplijn, waarin de provincie Noord-Holland haar uitgebreide visie zal geven op recreatie in de provincie. Deze wordt eind 2020 dan wel begin 2021 verwacht.

1170

De heer **Zoon** (PvdD) vraagt of de ontwikkeling van NNN wel of niet onder de "pas op de plaats" valt.

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt dat die er niet onder valt.

1175

Mevrouw **Dekker** (CDA) hoort gedeputeerde Zaal terecht zeggen dat de reserves geen onuitputtelijke bron vormen. Echter, in het Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude 2040 staat er opgenomen dat er wel degelijk een bescheiden start is gemaakt met het aanspreken van de reserves. Dus de financiële gevolgen van de projecten 2020–2021 die al zijn opgestart ten aanzien van Spaarnwoude Park zijn nu al merkbaar. Wat is het idee van gedeputeerde Zaal daarover?

1180

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt dat er gedurende twee jaar uit de reserves wordt geput. Om die reden is er niets opgenomen in de Kaderbrief. Aansluitend wordt verder gekeken en geldt de pas op de plaats.

1185

De heer **Kohler** (FvD) heeft kort gewezen op Geestmerambacht, waarin de provincie geen participant meer is. Gaat gedeputeerde zich daarmee bemoeien, in die zin dat drie belangrijke participanten (Heerhugowaard, Alkmaar en Bergen) op het punt staan om hun bijdrage terug te trekken? Dat zou behoorlijk desastreus zijn voor dit belangrijke gebied in de kop van Noord-Holland.

1190

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt dat, gelet op het feit dat de provincie geen participant meer is in Geestmerambacht, zij niet inziet hoe GS die rol zou kunnen vervullen. Als burger vindt zij het ook een ontzettend belangrijk recreatieschap. De Staten zouden zich echter moeten wenden tot de lokale partijen om te kijken wat eraan gedaan kan worden. De provincie Noord-Holland heeft hierin niet langer een rol.

1195

De heer **Kohler** (FvD) is het daar niet mee eens. Zijn partij zal de gemeenten erop aanspreken.

1200

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en dat de zienswijzen als hamerstuk worden doorgeleid naar PS.

7. Rondvraag portefeuille mw. Zaal (Landbouw, visserij, recreatie, toerisme, dierenwelzijn)

1205

Er is een rondvraag ingediend door de heer Mantel (FvD) over de wolven. Deze is recent opgenomen

in iBabs.

Beantwoording door gedeputeerde **Zaal** (D66):

1210 Gedeputeerde Zaal beantwoordt de vraag vanuit Landbouw, omdat de vraag is ingegeven door de
mogelijke problematiek met de schapen. De wolf is in Noord-Holland nog niet gesignaleerd, maar er
enkele andere provincies hebben er al wel mee te maken. In IPO-verband wordt hier uitgebreid over
gesproken en er ligt al een wolvenplan. Noord-Holland is daarbij betrokken en volgt de
ontwikkelingen nauwgezet. Mocht een en ander leiden tot een voorstel zodat GS naar de Staten
moeten komen voor beleid of financiering, dan krijgt de commissie dat uiteraard te horen.

1215 **8. A-agenda Water**

**8.a Water: Conceptbegroting 2021, 6e begrotingswijziging 2020, notitie opbouw
organisatiekosten en jaarstukken 2019 Waddenfonds (A-agenda NLG 8-6-2020)**

Eerste termijn

1220 De heer **Zoon** (PvdD) merkt op dat het een belangrijk is voor de unieke Wadden. Er komt een
midterm review van het Investeringskader Waddengebied en een herijking van het
Uitvoeringskader Waddenfonds. Het fonds heeft een grote inhaalslag te maken op het gebied van
samenhangende monitoring en een sterk duurzame kennishuishouding. Daar mag best geld bij.
1225 Maar vooruitblikken is nu wel belangrijk. Het Waddenfondsgeld was bedoeld voor versterking van
de ecologie. Inmiddels staat het werelderfgoed nog steeds onder grote druk. De ruimte binnen
de huidige 50/50-regeling is rekbaar. Daarmee hoeft de provincie als kadersteller niet tot 2027
te wachten, want er komt een herijking. In het huidige uitvoeringskader is bijvoorbeeld
uitgewerkt wat er wordt verstaan onder "duurzame economie". Met de herijking doet zich de kans
1230 voor om de investeringen in duurzame economische activiteiten scherp af te bakenen, zodat alle
investeringen in de economie straks een positieve uitwerking hebben op de ecologie en dat er
toch nog enigszins recht wordt gedaan aan het zeldzame en kwetsbare Waddengebied. De Partij
voor de Dieren gaat ervan uit dat het uitvoerig met de commissie besproken gaat worden en gaat
akkoord met onderliggende voordracht.

1235 Mevrouw **Dekker** (CDA) wijst erop dat in de notitie over de organisatiekosten dringende
aanbevelingen van de Rekenkamercommissie uiteengezet worden. Uit de stukken blijkt dat er een
kwaliteitsslag gaande is om de organisatie op het benodigde kennisniveau te tillen. Gezien de
onderbouwing hiervoor neemt het CDA het advies over om geen zienswijze in te dienen op de
1240 begrotingswijziging en de conceptbegroting.

De heer **De Wit** (VVD) herhaalt de kernpunten van de bijdrage van de VVD van vorig jaar. Hij heeft
de indruk dat men wat betreft de beheersing van de kosten voor de interne organisatie te maken
heeft met Rupsje Nooitgenoeg. Anders dan in de gemaakte afspraken bij de oprichting van het
1245 Waddenfonds, wordt er voor de komende jaren wederom meer geld gevraagd. Deelt
gedeputeerde Loggen deze zorgen? Heeft hij nog wel voldoende vertrouwen in de interne
kostenbeheersing van de uitvoering van het Waddenfonds?
Het tweede punt van de VVD betreft de balans tussen de investeringen in ecologie en economie.
De commissie is in kennis gesteld van de evaluatie die gaat plaatsvinden. De VVD vindt dat een
1250 goede zaak. Vindt het college echter dat die verdelingsvraag tussen ecologie en economie in

voldoende mate onderdeel is van de evaluatievragen? Voorts wil de VVD graag weten welke belanghebbenden worden betrokken bij de totstandkoming van de evaluatie.

1255 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt hoe hoog het percentage aan organisatie- en bureaunkosten is. In de stukken staat dat circa 5% de norm is. Er is echter opgeschaald van 6,5% naar 7,5%. Waar eindigt het en waarom worden er zoveel verschillende percentages genoemd?

1260 De heer **Cardol** (GL) geeft aan dat de begroting en voordracht zijn fractie geen aanleiding tot opmerkingen geven. Hij heeft echter nog wel een aantal vragen. De heer Zoon (PvdD) haalde al aan dat dit jaar een belangrijk jaar is voor het Waddenfonds, gelet op de tussentijdse evaluatie en de midterm review van het Investeringskader Waddengebied. Vorige week was er een informatiebijeenkomst van het Waddenfonds. Helaas was de opkomst vanuit Noord-Holland niet heel hoog. Hopelijk zal deze de volgende keer beter zijn. Het is de bedoeling dat het Waddenfonds meer van dergelijke bijeenkomsten gaat organiseren. De evaluatie en de midterm review zijn heel belangrijk, want er moet nog ontzettend veel gebeuren om van het Waddengebied een gezond natuurlijk systeem te maken.

1265 Er wordt op dit moment ook gewerkt aan de toekomstagenda voor het Waddengebied, die vooruitkijkt naar 2050. Inmiddels heeft de Waddenvereniging aangekondigd deze gebiedsagenda niet te zullen ondertekenen, omdat "het niet gelukt is om hier een integraal en ambitieus kader van te maken". Er zouden geen heldere keuzes zijn gemaakt, zodat er nog jaren wordt doorgemodderd op allerlei dossiers, zoals de visserij en gaswinning. Ook over de nieuwe beheerautoriteit is de Waddenvereniging bepaald niet enthousiast. Dit zijn zorgelijke conclusies en het is erg jammer als een belangrijke club als de Waddenvereniging zich niet kan vinden in de agenda en beheersstructuur voor het Waddengebied. Hoe beoordeelt gedeputeerde de afwijzing van de Waddenagenda door de Waddenvereniging? Heeft deze afwijzing consequenties voor de inzet van Noord-Holland en kan het nog leiden tot bijstelling van de Waddenagenda?

1275 Tot slot, wanneer gaan de Staten de Waddenagenda behandelen en wat is de bevoegdheid van PS in dezen?

1280 De heer **Klein** (CU) sluit zich aan bij de opmerkingen van de andere Statenleden dat het Waddengebied een enorm belangrijk natuurgebied is en dat het Waddenfonds een heel mooi instrument en orgaan is om daarin te investeren, zowel in de natuur als in de economie van de gemeenten die eromheen liggen. De ChristenUnie ziet echter dat organisaties vaak een soort autonome groei vertonen. Dat is ook aan de orde bij het Waddenfonds. Het wordt weliswaar uitbreid gemotiveerd en het is ook in lijn met een eerder advies van de Rekenkamer, maar de ChristenUnie maakt zich wel zorgen over de monotone groei. Zij vindt het vreemd om te lezen dat efficiencywinst niet reëel bleek. De ChristenUnie zou graag een betere toelichting van het Waddenfonds willen waarom dat dan niet lukte. Op basis van de cijfers lijkt het probleem vanaf 2020 te zijn opgelost. Tot nu toe zijn de organisatiekosten gegroeid van 4,4% naar 7,4%, maar voor de komende vijf jaar blijven ze op 7,4% staan. Dat zou een unicum zijn in de geschiedenis. Hebben GS de indruk dat dit klopt?

1295 Ten slotte wil de heer Klein aandacht besteden aan de processen waarop de projectbeslissingen zijn gebaseerd. In het Rekenkameronderzoek stond dat gekeken moest worden naar een goede organisatie, maar ook dat de onafhankelijkheid soms onder druk stond omdat de Waddenprovincies zelf subsidieaanvragers zijn. Vervolgens is er een heel uitgebreid rapport

geschreven over de governancestructuren. Uiteindelijk bleek de wijze waarop het geregeld was helemaal nog niet zo gek, maar desalniettemin zou erop worden ingezet om de onafhankelijkheid zo goed mogelijk te borgen. Kunnen GS daarvan een update geven?

1300

De **voorzitter** bedankt de commissieleden voor hun inbreng in eerste termijn en geeft het woord aan gedeputeerde Loggen voor de beantwoording.

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

1305

De provincie Noord-Holland heeft altijd gemeend, ook op basis van het rapport van de Rekenkamer, dat zij binnen de aanwezige mogelijkheden gekozen heeft voor de best denkbare structuur op basis van de wet- en regelgeving, namelijk de gemeenschappelijke regelgeving. De provincie heeft dat nog eens verankerd door een gedeputeerde in het dagelijks bestuur zitting te laten nemen en Statenleden in het algemeen bestuur. Binnen de huidige constellatie is dat de beste manier om heel transparant en controleerbaar te werken. De andere twee provincies hebben het opgevat om in ieder geval in het algemeen bestuur ook een gedeputeerde te plaatsen. Of dat de controleerbaarheid ten goede komt, zal de tijd leren. Gedeputeerde Loggen durft daarover geen uitspraken te doen. De provincie Noord-Holland was echter altijd al van mening dat de gekozen governancestructuur het best haalbare was binnen de geldende wet- en regelgeving.

1310

1315

Over de organisatiekosten zijn meerdere vragen gesteld. Toen gedeputeerde Loggen er in het DB mee geconfronteerd werd, was hij net zo onaangenaam verrast als de commissieleden. Het bestuur zag het echter deels aankomen, aangezien het Waddenfonds in 2027 stopt. Het is eindig. Er moeten nu al plannen worden gemaakt zodat het geld in 2027 is uitgegeven en er geen enorme surplus resteert waarvan moet worden afgewacht wat het Rijk ermee doet. Het geld dat er nu is, moet ook daadwerkelijk ten goede komen aan het Waddengebied. Er is immers nog voldoende te doen. De stijging was dus voorzien. Het bestuur werd echter ook geconfronteerd met de verhoogde bijdragte aan de provincie Friesland, die op een gegeven moment met een nieuw kostenplaatje kwam. Gedeputeerde heeft er toen op aangedrongen om inzichtelijk te maken waar het geld naartoe gaat. Het kan niet zo zijn dat de provincie Friesland een soort verdienmodel creëert. Dat is niet het geval. Daarin is gedeputeerde gerustgesteld.

1320

1325

Waarom bleek die efficiency niet mogelijk? Daar zullen altijd meerdere redenen voor zijn. Een daarvan is dat het Waddenfonds in essentie al een vrij kleine organisatie was en er deels wordt ingeleend bij de provincie Friesland wat betreft de uitvoering, gewoon op basis van ingecalculeerde werkzaamheden. Om daar nog een verdere organisatieslag in te maken, ziet gedeputeerde op dit moment niet echt als een bron waar je heel veel uit gaat halen. Het is goed om ervoor te zorgen dat het plan om dat geld voor 2027 goed en veilig te besteden, staat. Alsdan verwacht gedeputeerde dat die organisatiekosten niet meer zullen groeien en dat er binnen het huidige percentage kan worden gebleven.

1330

1335

Gedeputeerde Loggen wil de kwalificatie "Rupsje Nooitgenoeg" niet voor zijn rekening nemen, juist om de redenen die hij zojuist heeft aangevoerd. Deze zou ook geen recht doen aan de eerdere stijgingen. Het Waddenfonds heeft namelijk te maken gehad met twee zeer ernstige ziektegevallen van medewerkers, onder wie de directeur. Voor hen vond separate inhuur plaats.

1340

Daarnaast is gesproken over het begrip "duurzame economie". GS voeren gewoon de wet uit. De Tweede Kamer heeft destijds bij de decentralisatie gezegd dat er een dubbele doelstelling zit in het Waddenfonds. Dat is enerzijds het investeren in de ecologie en anderzijds het investeren in duurzame economie. Het begrip is natuurlijk wel voor meerdere uitleg vatbaar. De wijze waarop de heer Zoon (PvdD) het kwalificeert, komt soms niet helemaal overeen met het beeld dat anderen erbij hebben. Gedeputeerde lijkt het goed om daar eens nader met elkaar over te spreken. Anders blijven men er de komende zeven jaar nog over twisten. Gedeputeerde stelt voor om het niet alleen met de Staten van Noord-Holland te bespreken, maar ook met de twee collega-provincies. Hij heeft de indruk dat het begrip ook daar een beetje fluide is. GS willen graag hun medewerking geven om het wat handen en voeten te geven.

Op de vraag van de heer De Wit (VVD) wie er betrokken worden bij de evaluatie, antwoordt gedeputeerde dat het alle stakeholders betreft die zeer frequent contact hebben met het Waddenfonds omtrent hun processen of procedures.

De heer Cardol (GL) vroeg hoe gedeputeerde Loggen de afwijzing van de Waddenvereniging beoordeelt. Laatstgenoemde vindt dat uiteraard niet leuk, aangezien zij altijd gesprekspartners zijn geweest. Het was bekend dat de Waddenvereniging moeite had met de organisatiestructuur zoals die veranderde met de toegang naar één beheerautoriteit. Tegelijkertijd is die Waddenautoriteit iets wat op rijksniveau uit het coalitieakkoord naar voren is gekomen en waar uitvoering aan is gegeven. De Waddenvereniging is van meet af aan betrokken geweest bij de besprekingen over de structuur. Zij heeft zich alleen niet kunnen schikken in het eindplaatje. Daarbij speelde ook de gebiedsagenda die daar doorheen loopt. Gedeputeerde verwacht dat het een beetje moet indalen. Het hebben van één beheerautoriteit is zijns inziens een winstpunt. De Commissaris van de Koning van Friesland is inmiddels een charmeoffensief gestart om de Waddenvereniging weer aan tafel te krijgen. Het is goed om dat proces even af te wachten. Mocht de relatie duurzaam ontwricht zijn, dat is het goed om met elkaar te bekijken wat dat dan betekent. De Coalitie Wadden Natuurlijk zit ook aan tafel en brengt voor een belangrijk deel de standpunten van de natuur- en milieuorganisaties in. Het zou echter mooi zijn als de Waddenvereniging weer aanschuift.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) werpt de link tussen Rupsje Nooitgenoeg en de ernstige aanleiding voor een deel van de kostenoverschrijding verre van zich. Het is niet haar bedoeling geweest om daar rechtstreeks een verband in te leggen. Welk percentage is nu echter juist? Zij refereert aan de passage uit het Rekenkamerrapport van 2018: *"Het is dus niet wenselijk om vooraf de organisatiekosten te maximeren op een bepaald percentage, maar om een taken-middelen discussie leidend te laten zijn in het streven om het Waddenfonds toe te rusten voor een doelmatige uitvoering van haar verantwoordelijkheden."* De PvdA wil helder hebben dat het van de huidige 7,4% niet nog eens naar 8,5% of 9% gaat. Volgend jaar mag 26 miljoen worden uitgegeven is. Daarvan is 2,6 miljoen gereserveerd voor de organisatiekosten en dat betreft al 10%.

Gedeputeerde **Loggen** (VVD) kan niet de garantie geven dat het percentage organisatiekosten nooit hoger zal worden dan 7,4%. Op het moment dat de drie Staten in gezamenlijkheid iets anders wensen en aan de knoppen gaan draaien, moet er een nieuw plaatje komen. Het percentage kan dan stijgen of dalen, afhankelijk van de complexiteit van de vraag of de opdracht

1390 die aan de voorkant gegeven wordt. Op basis van de huidige opgaven en de opdracht dat in 2027 het Waddenfonds leeg moet zijn, verwachten GS echter dat het huidige percentage het meest toepassend en toereikend is.

1395 Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt op dat het antwoord van de gedeputeerde ertoe uitnodigt om het niet als hamerstuk door te sturen naar PS.

De heer **De Wit** (VVD) sluit zich aan bij de nuancering die de gedeputeerde maakt op het punt van een deel van de kostenbeheersing, zoals ook mevrouw Jellema heeft bepleit. De heer De Wit vraagt of hij de conclusie mag trekken dat het spreekwoordelijke rupsje in de laatste jaren van het fonds, richting 2027, een soort vlinder zal worden. Zijn verwachting is namelijk dat de interne kosten dan lager zullen uitvallen dan in bijvoorbeeld de komende twee tot drie jaar.

1400 Ten tweede vraagt de heer De Wit zich af of er bij de evaluatie ook belanghebbenden worden betrokken die daadwerkelijk uitvoering geven aan de doelen op het gebied van recreatie en landbouw, zoals beschreven in het Waddenfonds. Kortom, zijn ook bedrijven en organisaties betrokken die daadwerkelijk gelden aanvragen en daar uitvoering aan moeten geven?

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

1410 De heer De Wit (VVD) heeft de woorden van gedeputeerde Loggen goed beluisterd en begrepen. Het is redelijk te veronderstellen dat naarmate de einddatum van het Waddenfonds nadert, er ook minder inspanning nodig zal zijn omdat het geld steeds meer belegd wordt en er steeds minder manoeuvreerruimte is om nieuwe initiatieven en nieuwe aanvragen te doen. Wat dat betreft verwacht gedeputeerde op een gegeven moment een afvlakking van de kosten.

1415 Gedeputeerde Loggen bevestigt voorts dat ook de stakeholders die de heer De Wit noemt, bij de evaluatie zullen worden betrokken.

1420 De heer **Zoon** (PvdD) sloeg aan op het voorstel van gedeputeerde Loggen om gezamenlijk met de verschillende provincies te gaan kijken naar de uitwerking van de "duurzame economie". Gedeputeerde Loggen zal verbaasd staan hoe liberaal de Partij voor de Dieren erin kan zitten. De heer Zoon is overigens wel benieuwd hoe gedeputeerde Loggen zo'n bijeenkomst gaat invullen c.q. organiseren.

De **voorzitter** deelt mede dat vanuit het Waddenfonds een uitnodiging is ontvangen voor een werkbezoek. Nadere informatie wordt gegeven in de aangekondigde mail vanuit de griffie.

1425 Gedeputeerde **Loggen** (VVD) merkt op dat wat de KRW betreft, hij en de heer Zoon (PvdD) niet heel ver uit elkaar zitten. Alleen over de weg ernaartoe verschillen zij weleens van mening.

1430 Gedeputeerde Loggen wijst erop dat hij geen Statenbijeenkomst bijeen kan roepen; dat kan de commissie doen. Hij betwijfelt of een werkbezoek de juiste plek is om het te agenderen. Op het moment dat er een officiële commissievergadering wordt uitgeschreven, zal de opkomst van de Statenleden in ieder geval beter gegarandeerd is. Gedeputeerde Loggen en zijn collega's in Groningen en Friesland zullen er ruimhartig hun medewerking aan verlenen, zeker als het doel is om tot een eenduidig begrip van "duurzame economie" te komen.

- 1435 De heer **Cardol** (GL) onderstreept de oproep van gedeputeerde aan de Statenleden om actief te participeren in de evaluatie.
- De heer Cardol wijst op de Waddenagenda, die in gezamenlijkheid wordt opgesteld. Hij vindt het jammer dat de Waddenvereniging al heeft aangekondigd zich daar niet onder deze toekomstagenda te willen scharen. Hoe verloopt het proces nu verder? In de
- 1440 commissie NLG heeft één keer een soort technische briefing plaatsgehad. Maar wanneer komt de Waddenagenda ter besluitvorming voor? En wat is de rol van PS daarin?

- Gedeputeerde **Loggen** (VVD) antwoordt dat Coalitie Wadden Natuurlijk wél de Waddenagenda steunt zoals die er ligt. Gedeputeerde zou de Waddenvereniging willen adviseren om zich niet
- 1445 aan de discussie te onttrekken. Het werk dat gedaan wordt, is daar te belangrijk voor. Overigens zijn dermate veel partijen het er wel over eens, dat het verstandig zou zijn om het proces af te remmen. In de verdere uitvoering wil gedeputeerde zich overigens niet meer laten gijzelen door de houding van een der partijen, ook als is het een hele belangrijke. Desalniettemin roept hij de Waddenvereniging op om weer aan tafel te komen.
- 1450 Naar verwachting wordt de Waddenagenda eind 2020 vrijgegeven.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en dat het stuk als hamerstuk door kan gaan naar PS van 29 juni a.s.

- 1455 **9. Rondvraag portefeuille dhr. Loggen (Water, WED, CPMR)**

Er zijn twee rondvragen aangaande dit agendapunt ingediend.

- D66 wil aandacht vragen voor de grote zorgen rond de vroege droogte. D66 hoort graag welke maatregelen GS nemen, nu uit de klimaatstresstest wellicht duidelijker is geworden waar gericht
- 1460 ingegrepen kan worden.

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

- Het lijkt gedeputeerde verstandig om de wijze waarop een en ander in Nederland is georganiseerd, te ondersteunen met een soort organogram. Tijdens de periode van droogte en watertekort gaat er
- 1465 landelijk en regionaal een procedure lopen volgens vaste afspraken die zijn vastgelegd in draaiboeken. Dat geldt ook voor de provincie. Landelijk komt het LCW (Landelijk Coördinatieoverleg Water) bijeen. Daarnaast zijn er ook Regionale Droogte-Overleggen (RDO-en) waarin de situatie, de activiteiten en de maatregelen worden besproken. De provincie Noord-Holland neemt deel aan het RDO West-Midden en aan het RDO Noord. De provincie start waar nodig met een intern
- 1470 afstemmingsoverleg waar onder meer wordt gesproken over de wijze waarop wordt opgeschaald bij aanhoudende droogte. De communicatie over droogte gaat in overleg met de partners. Naar aanleiding van de droogte in 2018 zijn hier ook landelijke afspraken over gemaakt. Thans is door het LCW besloten op te schalen naar niveau 1, dat een dreigend watertekort inhoudt. Dat gebeurt jaarlijks één of twee weken. Het is echter uitzonderlijk dat het nu al zo vroeg in het jaar gebeurt. De
- 1475 droogte zorgt in het oosten, waar geen aanvoer van water mogelijk is, voor de grootste problemen. In het westen is de aanvoer tot op heden nog voldoende. In het IJsselmeer, dat onder het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier valt, is het peil opgezet en is van verzilting nog geen sprake. Het RDO Noord komt volgende week voor het eerst bijeen. Het zuiden van Noord-Holland is afhankelijk van het water dat wordt aangevoerd door de Rijn, Schie en Lek naar

1480 het Amsterdam–Rijnkanaal (beheergebied van Waternet en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV)) of naar de Hollandse IJssel (beheergebied van Rijnland). Het RDO West is al bijeengekomen en is opgeschaald naar niveau 1. Zowel in het Amsterdam–Rijnkanaal (ARK) als bij het innamepunt in de Hollandse IJssel is sprake van verzilting. Besproken is dat bij verzilting in het ARK onder meer met een bellenscherm kan worden tegengegaan. Bij de Hollandse IJssel wordt de Klimaatbestendige WaterAanvoer (KWA) voorbereid. Alle waterbeheerders zijn alert. Waar nodig worden in goed overleg schutbeperkingen opgelegd, onder andere bij Spaarndam en IJmuiden. De keringen worden steekproefsgewijs in de gaten gehouden. Op dit ogenblik is er geen aanleiding voor de provincie om zelf in actie te komen.

1490 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) dankt de gedeputeerde voor zijn beantwoording. Zij heeft echter begrepen dat het kabinet vrijdag 5 juni jl. extra geld ter beschikking heeft gesteld en dat de minister provincies expliciet oproept om water op te slaan. De gedeputeerde houdt een mooi relaas over technische overleggen die plaatsvinden. Hoe gaat hij echter voorkomen dat er niet, zoals in het oosten van het land, een oproep aan de inwoners gedaan moet worden om zuinig om te gaan met water?

Gedeputeerde **Loggen** (VVD) geeft aan dat voor alle werkzaamheden in Noord-Holland 250 miljoen euro benodigd is. Het Rijk heeft echter 100 miljoen ter beschikking gesteld. Dat betekent dat er ook deze zomer de nodige problemen zullen zijn. De provincie blijft het goed monitoren. Zij zal optimaal gebruikmaken van het water dat valt en dat zo lang mogelijk vasthouden. In het verleden zijn daar al goede initiatieven voor genomen. Gedeputeerde wijst bijvoorbeeld op de Koopmanspolder. Ook bij de aanleg van de Markermeerdijken wordt bekeken of er dergelijke initiatieven kunnen worden geïmplementeerd om het water achter de dijk langer vast te houden. Tot op heden is dat toereikend gebleken. Afgelopen zomer heeft Noord-Holland minder last gehad van de droogte dan de rest van Nederland. 85% van het zoete water dat Nederland binnenkomt, er bij Rotterdam gewoon weer uitstroomt. Gedeputeerde adviseert de commissieleden om dat ook een keer met hun Tweede Kamerfractie te bespreken. Gelet op alle gevoeligheden, zou die discussie op politiek landelijk niveau gevoerd moeten worden.

1510 De PvdA heeft vragen gesteld over de versterking van de Markermeerdijken. Brengen de observaties/zorgen van de Vereniging van mossen- en korstmossenonderzoek de activiteiten rondom de dijkverzwaring van de Markermeerdijken in gevaar of vertragen zij die? Komen de aanbevelingen van de Vereniging in aanmerking voor opvolging? Zo ja, gaat dat dan ook gebeuren, zo nee, waarom niet?

1515

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

De Markermeerdijken is een onderwerp dat de afgelopen bestuursperiode zeer regelmatig met de Staten is besproken. Het lijkt gedeputeerde **Loggen** goed om een keer een BOT-overleg in te plannen om een integrale update te geven van hetgeen nu allemaal speelt. De vraagstelling betreft met name de zorg over de korstmossen op de stenen. Gedeputeerde kan de PvdA geruststellen. GS zien voorsnog geen reden dat de activiteiten rondom de dijkversterkingen in gevaar komen of vertragen. Er is ook een uitspraak van de Raad van State geweest, die laat zien dat het projectplan Waterwet Versterking Markermeerdijken zorgvuldig is verlopen.

1525 Op dit moment heerst in de Alliantie Markermeerdijk niet het beeld dat er verdere vertraging

ontstaat. De Alliantie heeft ook contact gehad met de onderzoekers en zoekt naar een manier om hun zorgen weg te nemen en aan hun wensen tegemoet te komen. De provincie neemt de bevindingen ter harte. In de vergunningsvoorschriften staat aangegeven dat de Noorse stenen en basaltblokken deels terug moeten komen; de Noorse stenen op de kapen en de basaltblokken als sierlijst langs de dijktrappen. Op grond van de Wet natuurbescherming moet de provincie zich inspannen voor kwetsbare soorten. Tot slot staat in de Omgevingsvisie het voornemen om alle ontwikkelingen zo veel mogelijk natuurinclusief te maken, alsmede een mogelijke extra inzet van de Alliantie om de stenen met korstmossen te beschermen en behouden, zodat deze ook weer bijdragen aan de ambitie. De extra inzet is echter nog niet geregeld in de begrotingsvoorstellen. GS zullen moeten kijken hoe zij daar nog handen en voeten aan kunnen geven. Het lijkt gedeputeerde verstandig met de commissie NLG een separaat overleg te plannen over specifiek de Markermeerdijken, vooral om even bij te praten. Er is een periode van windstilte geweest toen men in afwachting was van een uitspraak van de Raad van State. Die heeft even op zich laten wachten. Wellicht is in die periode een kennisachterstand ontstaan, of in ieder geval de behoefte aan een kennisupdate. Er zijn thans een aantal ontwikkelingen gaande. Enkele Statenleden zullen zich uit de vorige periode herinneren dat er nog een aantal punten openstaan, zoals de dijkplaatsen. Gedeputeerde stelt voor om die mee te nemen in voornoemd overleg.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) dankt gedeputeerde voor zijn beantwoording.

De **voorzitter** dankt eveneens de gedeputeerde en rondt het agendapunt af. Omwille van de tijd stelt de voorzitter voor om agendapunt 10. te behandelen en vervolgens over te gaan naar agendapunt 14.

10. A-agenda Natuur

10.a Toepassing Wro-coördinatieregeling Schil Naardermeer (A-agenda NLG 08-06-2020)

Mevrouw **Koning** (CDA) geeft aan dat het CDA instemt met het voorstel met als voorwaarde dat in het proces de eigendomsrechten gerespecteerd worden en bij eventuele opkoop een eerlijke prijs wordt betaald, zodat eigenaren goed schadeloosgesteld worden en bedrijven kunnen overleven.

Beantwoording door gedeputeerde **Rommel** (VVD):
Gedeputeerde Rommel geeft aan dat dit proces al heel lang loopt. Er zijn heel veel gesprekken in dat gebied. De provincie respecteert altijd de eigendomsrechten, maar er zijn al wel wat stappen in gang gezet. In september 2020 kunnen er allerlei zienswijzen worden ingediend.

De **voorzitter** concludeert dat het stuk als hamerstuk doorgaat naar PS.

11. B-agenda Leefbaarheid, gezondheid en Milieu

Onderhavig agendapunt wordt behandeld tijdens de uitloopvergadering NLG d.d. 11 juni a.s. om 18.30 uur.

12. B-agenda Natuur

12.a Agendaverzoek SP Brief ambities & doelen Bossenstrategie van de C- naar de B-agenda

1570 Onderhavig agendapunt wordt behandeld tijdens de uitloopvergadering NLG d.d. 11 juni a.s. om 18.30 uur.

13. Rondvraag portefeuille mw. Rommel (Natuur, Landschap, Grond, Bodemdaling, PAS)

1575 Onderhavig agendapunt wordt behandeld tijdens de uitloopvergadering NLG d.d. 11 juni a.s. om 18.30 uur.

14. B-agenda VTH

De **voorzitter** geeft allereerst het woord aan de drie sprekers die zich voor dit agendapunt hebben aangemeld.

1580

Inspreker 1

1585 Mevrouw Gosen spreekt in namens de Dorpsraad Wijk aan Zee. Zij kan de provincie vele vragen stellen, over nieuwe glitterregen op de vensterbanken, over het kankerincidentierapport, over het "gerommel" met de geluidruimte of over het stapeleffect van stofuitstoot. Mevrouw Gosen wil echter geen vragen stellen. Nederland kent een goed georganiseerde overheid die met hulp van instituties moet waken over milieu en gezondheid en leefbaarheid. Zij, en niet de Dorpsraad Wijk aan Zee, moet de vragen stellen en onderzoeken wat er fout kán gaan. Zij moet maatregelen nemen om schade te voorkomen. Op transparante wijze, zodat de Dorpsraad er kennis van kan nemen. Gebeurt dat? Nee. Neem Tata en Wijk aan Zee. Zodra zich een aanleiding voordoet, 1590 onderzoekt de Omgevingsdienst of de situatie toch niet onder de gestelde regels valt. Of het zich misschien kwalificeert als een uitzondering die de vergunning toestaat. Of het effect te verwaarlozen is. De "niet betekende mate" uit de rapporten. Dit laatste wordt meestal vooruitlopend op nader onderzoek al vastgesteld. Mevrouw Gosen geeft drie recente voorbeelden van de meegaandheid van de provincie, middels de OD.

1595 Voorbeeld één. Hlsarna gaat binnenkort weer draaien. Hlsarna is opgenomen in het productieproces van Tata, maar draait als proefinstallatie. Daarom hoeft het niet te voldoen aan strikte eisen met betrekking tot schadelijke emissies. Voor de Omgevingsdienst is daarmee het verhaal over en uit. Voor de inwoners van Wijk aan Zee niet. Hlsarna staat op 800 meter van het dorp en stoot gassen en stof uit. Wat en hoeveel? Dat weet ook de OD niet. Tot vorig jaar is er in 1600 Hlsarna ten minste 200.000 ton aan ertsresten verstookt, waaronder oxykalkslik. Oxykalkslik is zo gevaarlijk, dat de overheid daar 23 jaar geleden al een stortverbod voor afkondigde. Waarom wordt dit niet goed geregeld?

1605 Voorbeeld twee. Tata krijgt een omgevingsvergunning voor een nieuwe wandeloven in de Warmband 2. Alles is passend gemaakt binnen de vergunning van 2007. Hoezo "passend gemaakt" in een oude vergunning? Zo'n installatie staat er straks ruim dertig jaar. Dit was hét moment voor de vergunningverlener om eisen in te bouwen, zodat er straks minder stof en minder lawaai is. Recent emissie-onderzoek wordt genegeerd. De kans op gezondheidswinst laat de provincie liggen.

1610 Voorbeeld drie. In de slakken bij Harsco is chroom-6 aangetroffen, voor de mens een gevaarlijke stof. Tata en Harsco zetten meteen alles op alles om aan te tonen dat er geen chroom-6 in de slakken kan zitten. Het RIVM gaf aan dat er wel degelijk kans op chroom-6 is in de slakbergen. De OD sust: het risico voor bewoners is verwaarloosbaar. Hoe de OD dat zo zeker weet?

1615 Rekenwerk en aannames. De inwoners van Wijk aan Zee willen niet gesust worden. Zij willen geen vragen stellen. Zij willen dat de provincie en haar instituties de vragen stellen en tot op de bodem gaan. Zij willen dat de provincie scherp wordt op milieu en gezondheid en haar zorgtaak nu eindelijk eens heel serieus neemt.

Inspreker 2

1620 Mevrouw **Verbrugge** spreekt in op persoonlijke titel. Zij wijst erop dat weleens vergeten wordt dat er in Wijk aan Zee en omstreken mensen en dieren wonen. Er is prachtige natuur, weliswaar aangetast, maar nog steeds zeer mooi en de moeite waard om te beschermen. Maar de wet die hier geldt is "werkgelegenheid boven alles". Mevrouw Verbrugge gunt iedereen z'n boterham mét beleg, alleen niet ten koste van de gezondheid. Mevrouw Verbrugge had werkelijk nooit gedacht toen zij in Wijk aan Zee kwam wonen dat het keihard werken is. Werken om de overheid, de 1625 provincie, de OD, Tata, TenneT, de IJmond-gemeenten, de gemeente Beverwijk er telkens weer van te moeten overtuigen dat het allesbehalve goed gaat. Zodra de actieve burgers t.o.v. de politiek, de OD of Tata en TenneT de teugels iets laten vieren of hun aandacht even laten verslappen, wordt daar misbruik van gemaakt. Een besluit terugdraaien is er dan niet meer bij. De inwoners van Wijk aan Zee vragen de provincie om haar hulp en toewijding. Zij kunnen het 1630 niet alleen, voor velen is het wonen een soort zware onbetaalde baan geworden. Zij roepen derhalve om een ombudsman/-vrouw, die de inwoners kan helpen om door de bomen het bos te zien, om hen niet langer stuk te laten lopen om ondoorgrondelijke regels en veel te ruime milieuvergunningen. Een onafhankelijke ombudsman, die betaald en aangesteld moet worden door de provincie, speciaal om de inwoners van Wijk aan Zee en omstreken te helpen. De 1635 kwesties die spelen, zijn zo complex en specialistisch van aard. Een overheid zou niet mogen toelaten dat haar burgers underdogs zijn! Nu is er weer het raadsel en de zorg rondom chroom-6 en een stuk of drie, vier rapporten die niet komen. Denk aan het kankerincidentierapport, aan alle zwarte stinkzooi, de stank, het lawaai wat wél dagelijks richting de inwoners komt. Zij willen graag inzicht in de hele ZZS-rapportage, met daarbij ook alle rapporten en onderzoeken rondom 1640 chroom-6. Zij hebben daar dringende vragen over. Zie de correspondentie met de OD NZKG van de afgelopen tijd. Kan de provincie er mede voor zorgen dat die rapportages snel openbaar worden? Mevrouw Verbrugge besluit met haar vaste motto en missie: zet de gezondheid van de inwoners van de IJmond onvoorwaardelijk op één! Zij dankt de commissieleden voor hun aandacht en, hopelijk, daadkracht.

1645

Inspreker 3

De heer Konijn spreekt in op persoonlijke titel over de stortplaats Nauerna, waar hij naast woont. In het onderzoeksrapport van CSO van maart 2015 naar het veilig recreëren zonder 1650 ondoordringbaar folie staat dat: *"... door scheidende tussenlagen en compactie, de doorlatendheid van het stortlichaam voor lucht en water in verticale richting tot een factor 7 lager kan zijn dan in horizontale richting. Hierdoor zijn geïsoleerde ophopingen van gas en percolaat (door het afval vervuild regenwater) ontstaan die niet in verbinding staan met de omgeving en ook niet gemakkelijk wegstromen. Maar voorspellen waar en wanneer dit wel gebeurt, is niet gangbaar noch eenvoudig."* Ondanks deze behoorlijke waarschuwing is dit rapport goedgekeurd door de Omgevingsdienst. De Raad van State heeft op 15 augustus 2018 een deel van het 1655 bestemmingsplan vernietigd omdat veilig recreëren in het park niet aangetoond was. Meerdere keren is sterk vervuild percolaat uitgetreden in het opengestelde park. Op last van Zaanstad is het park begin maart 2019 gesloten. De GGD en onderzoeksbureau Tauw hebben onderzoek

1660 gedaan en vastgesteld dat er alleen veilig gerecreëerd kan worden nadat er een bovenafdichting met niet doorlatend folie, met daarop schone grond, is aangelegd. Dit is ook wettelijk verplicht op alle stortplaatsen in Nederland van dezelfde categorie. Afvalzorg, de uitbater, heeft hiervoor al vele jaren 50 miljoen euro in kas. Dit bedrag wordt al jaren succesvol belegd en de winst wordt afgeroomd naar de aandeelhouders. Provincie Noord-Holland bezit 90% van deze aandelen. De geïsoleerde ophopingen van percolaat zorgen er bovendien voor dat de geohydrologische
1665 bescherming van de stortplaats niet functioneert. Uit opgevraagde monitoringsgegevens blijkt dat deze wettelijke bescherming voor de omgeving al vanaf 1992 niet functioneert. De onderafdichting wordt vanaf 2012 niet meer (voldoende) gecontroleerd. Hierdoor kan er al jaren sterk vervuild water de achterliggende Zuiderpolder instromen. Er is nu 30 meter hoger gestort. Sinds ongeveer anderhalf jaar zijn er meerdere kwelgaten ontstaan in de Zuiderpolder en in de dijk
1670 naast de ringsloot van de stortplaats. Daar grazen schapen. Sinds afgelopen winter zijn 8 van de 60 schapen overleden, alle met verlamningsverschijnselen en/of hersenaandoeningen. Tijdens onderzoek is een te hoog lood- en ijzergehalte geconstateerd. De zorgen zijn groot. Er wordt maar geen besluit genomen, er wordt geen onderzoek gedaan, niet door Zaanstad en evenmin door de provincie of Afvalzorg. Het draait allemaal om geld. Zaanstad heeft inmiddels 20 miljoen
1675 euro gevangen om het bestemmingsplan aan te passen. Dat is gedeeltelijk vernietigd. Vervolgens zijn ze alweer een halfjaar in overleg, onder andere met de provincie en met Afvalzorg, over een oplossing voor het probleem. Maar het is gewoon duidelijk: het moet afgedicht worden met folie, zodat het veilig recreëren is.

1680 De **voorzitter** bedankt de sprekers voor hun bijdrage en schorst de vergadering gedurende vijf minuten.

Schorsing van 16:34 tot 16:37 uur

1685 **14.a Mededelingen VTH-taken**

Gedeputeerde **Olthof** (PvdA) dankt de sprekers, in het bijzonder de heer Konijn. Ook de Partij voor de Dieren heeft vragen gesteld. Daar volgt binnenkort een antwoord op.
Over het proces rondom de uitspraak van de Raad van State en de ontwikkelingen daarin zijn GS in gesprek met Afvalzorg en de inwoners van Nauerna en Zaanstad. Gedeputeerde Olthof verwacht daar
1690 de komende weken duidelijkheid over te krijgen. Aansluitend zal hij de commissie nader informeren. Op dit moment kan hij er inhoudelijk nog niets over zeggen.

14.b Informatievoorziening VTH bij provinciale bedrijven d.d. 2 juni 2020

De heer **Zoon** (PvdD) bedankt de sprekers, die de ogen, oren en neus in het gebied vormen.
1695 De Partij voor de Dieren heeft vier grote zorgen:

- Het GGD-rapport: in 2007 bleek al uit GGD-onderzoek dat er bij Tata Steel 22% meer kankerpatiënten per jaar waren dan gemiddeld in Nederland. Hierover zou nieuw onderzoek gereed zijn. Kan dit nog voor de zomer naar PS en naar de burgers worden gestuurd? Kan gedeputeerde al een soort sneak peek geven in de resultaten?
- 1700 – Hoe zien GS een verbetering van toezicht en handhaving voor zich? Mogen overtreders straks uitsluitend door inspecteurs van de OD worden gesignaleerd, of hebben ook burgers straks de ruimte om inspecties en problemen te melden?
- Inwoners hebben al lange tijd klachten over ernstige stankoverlast. Steeds krijgen zij de boodschap dat men ermee bezig is en dat er een onderzoek loopt. Hoe komt dat? Kunnen GS te

- 1705 zijner tijd een update geven over het onderzoek naar stankoverlast en de bewoners eens perspectief bieden? Hoelang moeten ze nog wachten en blootgesteld worden aan die vreselijke stank? En wat betekent die overlast voor de gezondheidsrisico's?
- De heer Zoon sluit af met de constatering dat de informatievoorziening, die eigenlijk bij
- 1710 agendapunt 14.c aan bod komt, nog steeds wat summier is. Er wordt een afdoening voorgesteld van de motie Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel/Harsco Metals, waarbij gesuggereerd wordt dat de vervangende maandelijkse informatievoorziening verbreding of verdieping biedt. De Partij voor de Dieren constateert echter dat zij de informatie voornamelijk uit kranten en bij omwonenden moet halen. Zij zou graag zien dat GS daar wat dieper en sneller op zitten.
- 1715 Mevrouw **Koning** (CDA) vindt het verontrustend dat er opnieuw stoffen boven de norm worden uitgestoten. Het CDA vraagt zich af hoe het nu precies zit met chroom-6. Waarom zijn er in mei geen dwangsommen opgelegd bij de rauwe ovens? Het is een complex probleem. Het CDA wil dat Tata en goede buur is voor omwonenden. Het wil ook dat de provincie gezondheid op één zet voor de omwonenden van Tata en Harsco, en dat zij dus werkt aan duurzaamheid en het voorkomen van
- 1720 overschrijdingen van normen. Aan de andere kant ziet mevrouw Koning Tata ook als belangrijke werkgever in Noord-Holland en wil zij behoud van werkgelegenheid. Ziet de gedeputeerde kans om hierin een goede balans te vinden en aan beide zaken hoge prioriteit te geven?
- De heer **Leerink** (PvdA) realiseerde zich dat er de afgelopen periode geen maand voorbij is gegaan
- 1725 zonder nieuwe incidenten. Ditmaal betrof het het incident met chroom-6. De heer Leerink kan zich voorstellen dat omwonenden er gek van worden. De PvdA heeft steeds de wens geuit om er integraal over te spreken. Op 25 juni a.s. wordt er met elkaar gesproken over de programmatische aanpak. De heer Leerink gaat ervan uit dat de Staten er dan ook nog iets van kunnen vinden, ondanks het feit dat het nu als C-stuk op de agenda staat. Kan gedeputeerde wellicht al iets zeggen over de zorgen
- 1730 rond chroom-6?
- De heer Leerink wijst op het feit dat steeds wordt gesproken over het toekomstplan voor Tata. De PvdA zou bij de bespreking van de programmatische aanpak het ook willen omdraaien. Misschien moeten we er ook gekeken worden naar een toekomstplan voor Wijk aan Zee en het IJmondgebied. De inwoners hebben daar recht op. De PvdA zou hierover graag van gedachten wisselen en hoopt dat
- 1735 daar 25 juni de ruimte voor is.
- Mevrouw Verbrugge gaf aan dat de inwoners behoefte hebben aan een ombudsman. De PvdA zou die vraag alvast willen agenderen voor 25 juni. Kan er met elkaar worden nagedacht over een wijze waarop inwoners beter gefaciliteerd worden in het hele traject? De heer Leerink hoort graag hoe GS daarover denken.
- 1740
- Mevrouw **Er** (GroenLinks) sluit zich aan bij de reeds gestelde vragen, maar heeft nog een enkele aanvulling. Wat is de stand van zaken rond de geurmissie van Tata Steel? Hierover zijn nog steeds klachten. Welke reactie ontvangen inwoners hierop van de provincie en de omgevingsdiensten? Binnen welke termijn kan de commissie de uitslag verwachten van het onderzoek met de drones?
- 1745 Mevrouw Er heeft voorts een vraag over de geurklachten in Amsterdam-Noord en over de bewoners van Tuindorp-Oostzaan. De klachten lijken vooral afkomstig van de bedrijven ICL Fertilizers en Bunge Netherlands. Uit de brief blijkt dat de klachten gecoördineerd worden afgehandeld en dat er dit jaar een luchtonderzoek zal worden uitgevoerd. Wat is nu het antwoord op de klachten van de bewoners? Zijn die klachten wel of niet gegrond? Is er inderdaad geuroverlast? Kan gedeputeerde
- 1750 specifiek aangeven wanneer dat luchtonderzoek en de toetsing van de vergunningen aan de BBT

(best beschikbare technieken) zullen plaatsvinden? Er wordt immers geen tijdlijn gegeven.

- 1755 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) bedankt GS voor het informatieoverzicht en de insprekers voor de indringende manier waarop zij laten zien wat er allemaal speelt in en rond Tata. Tegelijkertijd maakt Tata een turbulente tijd door. De coronacrisis raakt het concern heel hard en het rommelt aan de top. Heeft dat effect op toekomst van het bedrijf? Op welke manier volgt het college de ontwikkelingen? Hoe wordt voorkomen dat die bestuurswisselingen effect hebben op de gemeenschappelijke ambitie rond leefbaarheid en duurzaamheid?
- 1760 Beantwoording gedeputeerde **Olthof** (PvdA):
Gedeputeerde heeft het GGD-onderzoek nog niet gezien en evenmin een eerste inkijk ontvangen. Hij wacht nog even af en hoopt dat het binnen enkele weken beschikbaar zal zijn. Op het moment dat het beschikbaar en openbaar is, zal de commissie daar uiteraard kennis van nemen. Op dit moment kan gedeputeerde er echter nog niets over zeggen.
- 1765 De discussie over beter toezicht en handhaving door burgers is vaker gevoerd. Foto's zijn uiteindelijk niet voldoende voor handhaving. Indien men een handhavingszaak voor de rechter gestand wil doen, moet de klacht in ieder geval door gecertificeerde mensen zijn opgenomen. GS is in overleg met de omgevingsdiensten in Rijnmond om te kijken of het meer kan doen met foto's van overtredingen. Bekeken wordt op welke wijze men signaleringen van de omgeving erbij kan betrekken. Op dit moment worden foto's en constatering van burgers vooral meegenomen in een handhavingstraject. Deze vormen vaak ook aanleiding voor een handhaving. Ze zijn op dit moment echter niet zelfstandig afdoende om te kunnen handhaven.
- 1775 De stankoverlast is bekend. Het is, naast geluid en stof, een van de ergernissen die met name in de omgeving van Tata spelen. Er lopen inderdaad onderzoeken naar stankoverlast. Gedeputeerde Olthof zal de commissie hierover schriftelijk informeren. Hij zal het voorzien van een tijdlijn, opdat helder is wanneer wat kan worden verwacht.
- 1780 De heer Zoon (PvdD) zegt dat hij de informatie uit kranten moet halen. Gedeputeerde Olthof kan dat nooit voor zijn. Hij kan weliswaar één- of tweewekelijks een update geven, maar dan is het meer een overzicht van datgene wat er in de kranten staat, zonder een aanvullende toelichting over de ontwikkelingen en risico's. Dat komt de kwaliteit van de rapportages niet ten goede. Gedeputeerde zou derhalve vast willen houden aan de maandelijkse informatievoorziening.
- 1785 Gedeputeerde Olthof wil benadrukken dat hij de klachten van de omgeving heel serieus neemt. Hij ontvangt dagelijks foto's en mailtjes over klachten. Samen met de OD wordt bekeken hoe daar beter over gecommuniceerd kan worden. GS ontvangen signalen dat er klachten worden ingediend, maar dat niet duidelijk is wat daarmee gebeurt. Het college bekijkt wat er op dit punt structureel verbeterd kan worden.
- 1790
- 1795 Meerdere Statenleden stelden vragen over chroom-6. Gedeputeerde Olthof schetst kort wat de afgelopen tijd gespeeld heeft, ook om aan te tonen dat GS heel nadrukkelijk op zoek zijn naar manieren om hierover objectieve en onafhankelijke rapportages te krijgen. Een aantal weken geleden is gedeputeerde geïnformeerd dat er mogelijk chroom-6 zou zijn aangetroffen bij Harsco, in de slakkensoorten. Gedeputeerde schrok toen ook, want chroom-6 is een beladen onderwerp. Hij wilde

hier dan ook snel meer informatie over hebben. Vervolgens is er een traject gestart waarin Harsco en Tata zelf aanvullend onderzoek hebben gedaan. Hieruit kwam naar voren dat bij Tata, gelet op de ontwikkelingen in het productieproces, geen chroom-6 zou kunnen vrijkomen. Het RIVM heeft
1800 echter gezegd dat in het oxidatieproces chroom-3 uiteindelijk kan oxideren naar chroom-6. Het zou dus mogelijk kunnen zijn dat er chroom-6 is aangetroffen. Gedeputeerde heeft vervolgens in overleg met de omgevingsdienst drie acties ondernomen. In de eerste plaats heeft het RIVM in opdracht van de OD gekeken naar de procedure die door Harsco is gevolgd bij het constateren of er chroom-6 is aangetroffen. Ten tweede heeft gedeputeerde gevraagd welke mogelijkheden er zijn om te
1805 onderzoeken of er chroom-6 in de neerslag is aangetroffen, in de omgeving van Tata. Dat is uiteindelijk de belangrijkste vraag met het oog op de gezondheid. Ten derde heeft gedeputeerde gevraagd of het mogelijk is om een onafhankelijk onderzoek te krijgen, los van Harsco en Tata, om te kijken of er daadwerkelijk chroom-6 in de slakkensoorten is aangetroffen. Dat laatste onderzoek loopt nog. Hierover heeft gedeputeerde nog geen uitsluitsel.

1810 Voor zover bekend, is het niet mogelijk om op basis van neerslag in de omgeving, en aan de hand van veegmonsters, vast te stellen of chroom-6 is aangetroffen. Gedeputeerde Olthof heeft dit moeten aannemen van de meerdere partijen die benaderd zijn. Ook andere partijen hebben bevestigd dat de technieken op dit moment niet toereikend zijn om op basis van veegmonsters te
1815 constateren of er chroom-6 in zit. Wel is het mogelijk om vast te stellen of er chroom aanwezig is. Vervolgens is een extern bureau ingehuurd die berekeningen heeft gemaakt op grond van de (aangenomen) hoeveelheid chroom-6 die Harsco Metals in de eerste onderzoeksresultaten heeft aangetroffen. Daaruit is gebleken dat de hoeveelheid chroom-6 dermate laag is en dusdanig ver onder de risicowaarde zit, dat er geen sprake zou zijn van een gezondheidsrisico is. Hierover hebben
1820 GS ook gerapporteerd in de laatste brief aangaande ZZS.

Ook het CDA stelde vragen over werk en gezondheid. Op 25 juni a.s. wordt gesproken over het conceptprogramma Tata. Het gaat dan met name over de leefbaarheid in de omgeving, want de provincie streeft nadrukkelijk naar een gezondere en veilige omgeving. Het zoeken naar de juiste
1825 balans tussen enerzijds de aanwezigheid van Tata en anderzijds de leefbaarheid in de omgeving is een ontzettend lastige opgave. Deze is niet altijd af te dwingen via wet- en regelgeving. Dat spanningsveld staat ook heel nadrukkelijk vermeld in het conceptprogramma Tata en zal op 25 juni a.s. uitvoerig aan bod komen.

1830 Over de cokes en het lopende handhavingstraject kan gedeputeerde op dit moment geen inhoudelijke mededelingen doen. Op het moment dat het proces is afgerond zal de commissie hierover in een volgende VTH-brief terugkoppeling ontvangen.

De PvdA stelde een vraag over de programmatische aanpak van het conceptprogramma Tata. De gemeenteraden van de omliggende gemeenten, de Staten, maar ook Tata en de bewoners in de
1835 omgeving krijgen de gelegenheid daarop te reageren. Alle partijen kunnen hun zienswijze indienen. Naar aanleiding van die input wordt bekeken of het programma bijvoorbeeld moet worden aangepast. Indien hier niet voor wordt gekozen, zal dat ook onderbouwd worden.

1840 Een van de insprekers, mevrouw Verbrugge, uitte de wens om een ombudsman aan te wijzen. Andere mensen hebben daar eerder in de krant ook iets over gezegd. Gedeputeerde Olthof staat ervoor open om te kijken op welke manier de bewoners in de omgeving kunnen worden ondersteund. Hoe wordt het vertrouwen herwonnen en op welke manier zouden de bewoners zo

1845 goed mogelijk kunnen worden gefaciliteerd om met elkaar de goede discussie te voeren? Het voelt nu vooral alsof provincie en bewoners tegenover elkaar staan. Gedeputeerde zou de handschoen graag samen oppakken, waarbij ook nadrukkelijk gestreefd wordt naar een gezondere omgeving. In tegenstelling tot in voorgaande trajecten is gezondheid voor nu absoluut een punt dat hoog op de agenda staat en zeker ook gelijkstaat aan de economische ontwikkeling.

1850 Gedeputeerde Olthof komt terug op de geurklachten.

In antwoord op de vraag van GroenLinks deelt gedeputeerde Olthof mede dat de BBT-conclusies voor de cokesfabriek op zeer korte termijn worden verwacht. De komende weken en maanden zullen de andere onderzoeken ook afgerond worden. Gedeputeerde Olthof bekijkt op welke manier hij de commissie zo goed mogelijk kan informeren over die resultaten.

1855 Gedeputeerde Olthof beaamt dat in Tuindorp en Amsterdam-Noord klachten zijn over geuroverlast. Er wordt onderzocht waar deze precies vandaan komt. Er is een vermoeden, maar dat moet eerst nog verder bekeken worden. In de tweede helft van het jaar verwachten GS de commissie daarover een terugkoppeling te kunnen geven.

1860 D66 heeft de rondvraag gesteld wat de economische gevolgen zijn van de problemen bij Tata. Gedeputeerde heeft uiteraard besproken wat de huidige problemen betekenen voor de provinciale ambities op het gebied van gezondheid en op het gebied van vergunningen. Hij heeft de bevestiging gekregen, voor zover deze houdbaar is, dat de ambities op dit moment niet ter discussie staan. Tata gaat dus door met de investeringen in BBT en de aanpassingen van de omgeving. Op dit moment zijn er geen signalen dat het daarmee stopt.

1870 De **voorzitter** wijst ook op de rondvraag van SP over de ontwikkelingen bij Tata. Zij stelt voor dat gedeputeerde die nu beantwoordt en dat er vervolgens nog een rondje wordt gemaakt langs de commissieleden.

1875 Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat de vraag over de ontwikkelingen bij Tata zich ook een beetje op de grens bevindt van het werkgebied Economie van gedeputeerde Zaal. Uiteraard praten GS met Tata over de ontwikkelingen die er zijn. Gedeputeerde Olthof spreekt vooral over de uiteindelijke gevolgen voor de milieuaspecten. Daarop heeft hij zojuist duidelijk antwoord gegeven. Uiteraard volgen GS ook de ontwikkelingen wat betreft de werkgelegenheid.

1880 Beantwoording door gedeputeerde **Zaal** (D66):
Gedeputeerde Zaal geeft aan dat vanuit de portefeuille Economie de kwestie rondom de reorganisatie bij Tata Steel wordt gevolgd. Het laatste bericht is dat er geen gedwongen ontslagen zullen vallen. Daar houden GS dan maar aan vast. Mocht dat wel aan de orde komen, dan zijn vooral de vakbonden en eventueel het ministerie aan zet. De provincie heeft daarin geen rol. De verwachting is echter dat er dan onderhandelingen over een sociaal plan zullen plaatsvinden.

1885 De **voorzitter** bedankt beide gedeputeerden voor hun beantwoording en geeft het woord aan de vraagsteller, de heer Smaling van de SP, die graag nog een aanvulling wil doen.

De heer **Smaling** (SP) geeft aan dat het zonneklaar is dat het milieuverhaal blijvende zorg en

1890 aandacht nodig heeft. Hij zou het graag met gedeputeerde willen hebben over de situatie die ontstaan is na het onverwachte wegsturen van directeur Theo Henrar, die tientallen jaren bij de Hoogovens werkzaam is geweest en zeer gewaardeerd werd door het personeel. In hoeverre hebben GS daar een rol in? Hebben GS gepraat met de directie van Tata Steel? Is het duidelijk of Tata Steel Europe achter het besluit zit of is het afkomstig uit India? Het voortbestaan van Tata Steel hangt op de langere termijn af van alle milieueisen waaraan

1895 steeds moeilijker wordt voldaan, maar vooral ook van de positie op de internationale staalmarkt en de liefde die vanuit India richting IJmuiden komt. Het is een existentiële vraag de wellicht alleen door het bedrijf intern of op nationaal niveau kan worden beantwoord. Wat kunnen GS hier echter in betekenen? Worden er gesprekken gevoerd? Welke zorgen kunnen GS uiten richting het bedrijf en wat kunnen zij doen om te voorkomen dat het de verkeerde

1900 kant op gaat?

Gedeputeerde **Zaal** geeft aan dat zij pas benoemd is nadat het ontslag van de heer Henrar al had plaatsgevonden. De provincie heeft geen rol ten aanzien van het benoemen en het ontslaan van bestuurders, hoe vervelend zij dat ook vindt en hoe fijn de samenwerking met de vorige bestuurder

1905 ook was. Op dit punt hebben GS geen rol.

De heer **Smaling** (SP) vraagt of GS, nadat het bericht naar buiten kwam, zich geroepen voelden om richting het bedrijf een signaal van solidariteit of iets dergelijks af te geven. Moet Nederland c.q. Noord-Holland niet pal gaan staan voor de werkgelegenheid en de

1910 langetermijncontinuïteit van het bedrijf?

Gedeputeerde **Zaal** (D66) antwoordt dat GS in gesprekken altijd hun zorgen uiten over de werkgelegenheid op lange termijn. Als het echter aankomt op het benoemen en ontslaan van bestuurders hebben GS geen rol. Als het aankomt op de compensatie van werkgelegenheid zal dat

1915 vooral bij de vakbonden liggen. De provincie heeft natuurlijk wel goed contact met Tata Steel en zal uiteraard haar zorgen overdragen.

Mevrouw **Er** (GL) had nog een onbeantwoorde vraag over de klachtenafhandeling van de bewoners van Tuindorp-Oostzaan. Zij hebben geklaagd over geuroverlast. Gedeputeerde

1920 geeft nu aan dat er in de tweede helft van het jaar meer informatie komt over de geuroverlast. Wat is echter de reactie richting de inwoners?

Gedeputeerde **Olthof** (PvdA) weet op dit moment niet hoe er gereageerd is richting de bewoners. Dat gebeurt via de OD. Hij kan wel nagaan hoe die klachten afgewikkeld zijn en de commissie daar

1925 schriftelijk over informeren.

De **voorzitter** rondt de behandeling van agendapunt 14.b en de ingeschoven rondvragen onder agendapunt 15 af. Zij stelt voor om agendapunten 11, 12 en 13 door te schuiven naar de uitlooptermijn op donderdag 11 juni a.s. om 18.30 uur.

1930

14.c Afdoeningsvoorstel motie informatievoorziening Tata Steel en Harsco Metals

De **voorzitter** geeft aan dat de motie Tweewekelijkse Informatievoorziening Tata Steel en Harsco in deze commissie is gewijzigd naar een vierwekelijkse frequentie, gekoppeld aan de commissie NLG. De formele vraag die voorligt, is of de motie is afgehandeld. De vraag die daar direct uit volgt, is of

- 1935 de behoefte bestaat om de maandelijkse informatiewisseling op de B-agenda te houden of om deze op de C-agenda te plaatsen, met daarbij altijd de optie om het ter bespreking naar de B-agenda te halen.
- De voorzitter verzoekt de Statenleden om hun keuze kenbaar te maken via de chat. Zij concludeert dat de motie als afgehandeld kan worden beschouwd. De informatievoorziening rondom Tata Steel
- 1940 en Harsco Metals zal echter maandelijks op de B-agenda van de commissie NLG worden geplaatst, voorzien van een stuk.

15. Rondvraag portefeuille dhr. Olthof (Leefbaarheid, Gezondheid & Milieu)

De rondvraag is gevoegd behandeld onder agendapunt 14.b.

1945

16. Sluiting

Omwille van de tijd stelt de **voorzitter** voor om de agendapunten 11, 12 en 13 door te schuiven naar de uitloopvergadering op donderdag 11 juni a.s. om 18.30 uur. Alsdan volgen nieuwe spreektijden. De commissie stemt hiermee in.

- 1950 De **voorzitter** bedankt de commissieleden voor hun discipline en de toehoorders voor het luisteren. De vergadering wordt gesloten om 17:15 uur.

De volgende vergadering van de commissie NLG vindt plaats op 11 juni 2020.